

Belföldi hírek

s z e r d a

bb. 1. hetente 650 perc nemzetiségi műsor a rádióban

i/kj/dg/rj e

1979. szeptember 26.

hetente 650 perc műsört sugároz a magyar rádió a nemzetiségi-
gieknek és a nemzetiségiokról, s hogy ezt a tevékenységét a
jövőben még tovább kívánja fejleszteni, jelzi az is, hogy fél éve
megalakult a körzeti és nemzetiségi adások főszerkesztősége.

pásztor László főszerkesztő az mti munkatársának elmondta:

- a műsorok elsősorban a nemzetiségek életével foglalkoznak.
összeállítások készülnek mindennapjaikról, beszámolnak az őket
érintő jelentősebb eseményekről, napirenden tartják gondjai-
kat, közérdekű javaslataikat. fontos feladatnak tekintik az anya-
nyelv ápolását, gyakran szerepel a műsorokban az anyanyelvi ok-
tatás, rendszeres tájékoztatást adnak a nemzetiségi nyelvén
megjelenő könyvekről, s gyakoriak az olyan riportműsorok, össze-
állítások, amelyek a nemzetiségi hagyományokat, vagy a már ki-
veszőfélben vagy átalakulóban lévő szakmákat ismertetik.

/folyt.köv./

-1-

M

bb. 1. / hetente 650 perc.... 1. folyt./rj

több mint 15 év telt el azóta, hogy a pécsi körzeti stúdióban először jelentkezett szerb-horvát nyelvű adás: ma már csaknem 40 ezren hallgatják a heti 240 percnyi műsort. ugyancsak pécs sugárzott első ízben német nyelven, s ma már baranya, tolna és somogy megye német anyanyelvű lakosságának hetenként 300 perc műsort készítenek. a fejlesztések eredményeként a győri körzeti és nemzetiségi szerkesztőség az eddigi heti 10 perces német nyelvű adás mellett hetenként negyed órás szlovén nyelvű adást is sugároz, elsősorban a vend-vidék lakosainak. várhatóan gazdagodik a miskolci szerkesztőség programja is. a tervek szerint 1980. január 1-től a heti 30 perces szlovák nyelvű műsor mellett nógrád, heves és borsod megyék szlovák anyanyelvű lakói részére ugynevezett körzeti nemzetiségi adásokat is sugároz az urh-adón.

egy éve született döntés arra, hogy a nemzetiségi műsorok az országos adásokban is kapjanak helyet - a vidéki stúdiók szerkesztésében. azóta a rádió a 3. sávon szombat és vasárnap reggel szlovák, szerb-horvát, illetve német nyelvű műsort közvetít. ma már az egész országot behálózzák a nemzetiségi adások.

mindezekon kívül természetesen a rádió más politikai műsorai is rendszeresen foglalkoznak a nemzetiségek életével. /mti/

-. -

bb. 2. a káf közleménye a taurus gumibroncs tömlőkről ...

1/kf/rj pp e

1979. szeptember 26.

a kiváló áruk fóruma nemrégiben bejelentette, hogy a taurus kétképpár gumibroncs tömlőjétől megvonta a kiváló minősítést. a megjelent hírből az derült ki, hogy az érintett gumitömlők nem felelnek meg a magyar szabvány követelményeinek. ennek alapján sokan kifogásolták, hogy akkor miért kerülhet forgalomba.

a kiváló áruk fóruma titkárságának most adott tájékoztatás szerint a közleményből kimaradt, hogy a tömlők csak esetenként nem feleltek meg az előírásoknak. a kermi ugyanis két éven belül 12 alkalommal vizsgálta a tömlők minőségét, amelyeket 8 esetben kifogástalannak talált. négy alkalommal azonban az ellenőrzött tömlők nem teljesítették a káf követelményeit, s közülük csupán egy jellemzője tért el a szabványtól. a minőségileg kifogásolt tömlőket annak idején kivonták a forgalomból, a többi és az azóta gyártott szabványos gumibroncs tömlők természetesen árusíthatók. /folyt.köv./

-2- két vizsgált minta egy részénél akadtak olyanok, amelyek egy-

07

07

bb. 2. / a káf közleménye... 1. folyt./rj

a kiváló áruk fóruma szabályzata szerint, ha valamelyik megkülönböztető jellel ellátott termék ellen két alkalommal kifogás merül fel, elveszti a kiváló minősítést. miután a gumitömlők közül négy ízben találtak a káf szigorú követelményeitől eltérőt, így természetesen eltiltották a kiváló minősítést tanúsító háromszögletű megjelölés használatát. ez azonban nem jelenti azt, hogy az érintett termék nem felel meg a forgalmazás követelményeinek. /mti/

-. -

bb. 3. mezőgéptröszt ügyelet az őszi munkákhoz

1/sz/rj pp e

1979. szeptember 26.

megkezdte őszi ügyeleti szolgálatát a mezőgéptröszt. a megyeszékhelyeken, nagyobb városokban, az őszi mezőgazdasági munkák idején, összesen 150 korszerűen felszerelt szervíz-kocsi és több mint 350 szerelő áll készenlétben, de szükség esetén további 150-200 szakembert „mozgósítanak”, az ügyeletet ellátók soronkívül szerelik össze az újonnan beérkező gabonakombájnokokat, majd átállítják azokat a kukorica betakarításhoz. a szerelők a hibajelentésekre rövid idő alatt a helyszínre mennek, a hiányzó pótalkatrészeket a korábban feltöltött raktárakból soronkívül szállítják.

az elmúlt hetekben megfelelően felkészültek az őszi mezőgazdasági munkákra. a gazdaságoknak, szövetkezeteknek 26.400 motort, szerkezeti részegységet felújítottak és átadtak. a tröszt vállalkosainak szakemberei sokhelyütt a helyszínen segítettek az üzemeltetők felkészülését, így például az orosházi gyárból felkeresték a környék gazdaságait, ahol felszerelték a kukorica adaptereket, részt vettek beszállításukban. más üzemek továbbra is a pótalkatrészeket gyártják. a cukorrépa-gépsorokhoz, szárítókhöz, kombájnokhoz. az őszi felkészülés során összesen 260 millió forint értékű pótalkatrészt gyártottak, s ezekkel töltötték fel a megév raktárait. /mti/

-. -

07

-3 -

bb. 4. munkásfilmapok az ujbpesti fény moziban

i/jok/rj dg e

1979. szeptember 26.

az ujbpesti fény mozi a házigazdája a iv. munkásfilmapok budapesti központi rendezvényeinek, ahol elsőként szeptember 27-én kezdik Kovács Zsolt „a kedves szomszéd”, című alkotását vetíteni. a továbbiakban október 1-én, 4-én és 8-án jeles András: „a kis Valentino”, Fábry Péter „természet”, és Gyarmathy Livia „minden szerdán”, című filmjét tűzik műsorra. az előadások után művész-közönség találkozót rendeznek, amelyeken a filmek rendezői válaszolnak az érdeklődők kérdéseire.

a főmó bérleteket bocsátott ki a négy előadásra; a szervezést a posta központi hírlapiroda, a Szabó Ervin könyvtár és az ujbpesti művelődési házak munkatársai segítik. /mti/

-.-

bb. 5. tanácskozás az ifjúsági turizmusról

mm/rj dg e

1979. szeptember 26.

hét szocialista ország kilenc ifjúsági utazási irodájának vezetői tanácskoznak ezen a héten az expressz ifjúsági és diákutazási iroda verőcsemarosi nemzetközi üdülőtáborában. a résztvevők meghatározzák az 1981-85-ig terjedő tervidőszak ifjúsági turizmusra vonatkozó feladatait, fejlesztési terveit és a kedvezményrendszereket. /mti/

-.-

07
-4 -

bb. 6. piros eternit - ötezer családi házhoz

ráb/rj kz e

1979. szeptember 26.

nemrég kezdték meg a piros színű tetőfedő pala gyártását a nyergesujfalui eternitgyárban, s eddig már 5.000 családi ház fedésére elegendőt készítettek belőle. a színes eternittel a családi házat, nyaralót, hétvégi pihenőt építők régi kívánságát teljesítik. évek óta ugyanis hiába keresték a megrendelők az élénkebb színű burkoló elemeket, korábban csak szürke palát tudott szállítani a nyergesujfalui üzem, az ország egyetlen ilyen gyára. a színes termék előállításának akadálya ezidáig az volt, hogy a gyártásnál felhasznált cementben lévő szabad mész átütött a festéken, s emiatt rövid idő alatt foltos, tarka lett az eternit. most viszont a váci cementgyárból a követelményeknek tökéletesen megfelelő speciális cementet kap a nyergesujfalui üzem, s így az időjárás viszontagságait jól bírja, színtartó, kellemes színhatású eternit gyártásával teljesíthetik az építők régi igényét.

egyelőre piros, a későbbiekben zöld színű tetőfedő elemeket is gyártanak. az országos műemléki felügyelőség megrendelésére, a műemlék jellegű épületekhez rozsdavörös és sötétlila eternitlapok is készülnek az üzemben. /mti/

-.-

bb. 7. négyezeröttszáz gyermeksportkocsi győrből

mzs/rj kz e

1979. szeptember 26.

sikeres termékváltást hajtottak végre a győri lakatosipari szövetkezetnél. a kempingbutorokból a korábbi éveknél jóval kevesebbet állítanak elő az idén, mivel a piac érdeklődése megcsappant, s helyettük megkezdték a gyermeksportkocsik gyártását.

a dolgozók készséggel és nagy szorgalommal képezték át magukat a kempingbutorról a jóval igényesebb gyerekkocsi készítésre. mostanáig mintegy 4500-at adtak át a triál-nak, s az év hátralévő részében további 2500-at gyártanak az ügyes kiskocsiból, amely sokmindent tud: kiemelhető ülése mőzeskosárként is használható, a gépkocsi hátsó ülésére erősítve pedig biztonságos gyereklülőke. összecsuksva könnyen lehet szállítani villamoson, autóbuzson.

kezdetben farmer és műbőr üléshezattal is készítettek, de azt tapasztalták, hogy a műbőr bevonatu kocsik iránt jóval nagyobb az érdeklődés, ezért a továbbiakban már csak ezt a változatát készítik. /mti/

07
-5 -

bb.8. felsővezeték szakadás - forgalmi zavarok a reggeli csúc-
ban

sz/be/ra e

1979. szeptember 26.

felsővezeték szakadás miatt több forgalmi akadály is volt szerdán, a reggeli csúcsforgalomban. a dózsa györgy uton egy 75-ös trolibusz kiugrott áramszedője leszakította a vezetékét és a vezetéktartókat. ezért körülbelül egy órán át autóbuszokkal helyettesítették a 74-es, a 75-ös és a 79-es trolibusz járatokat. nem sokkal később a váci uton is vezetékszakadás volt, egy 79-es trolibusz kiugrott áramszedője még a villamosvezetéseket is leszakította. ezért a trolibuszok, valamint a 3-as, 33-as és 55-ös villamosok csak rövidített útvonalon közlekedtek, s míg a szerelők csak rövidített útvonalon közlekedtek, s míg a szerelők dolgoztak, kisegítő autóbuszokat állítottak forgalomba./mti/

bb.9. halálos gázolások

be/ra ie

1979. szeptember 26.

hatvanban egy tehergépkocsi elütötte az uttesten áthaladó kristyán józsef 77 éves nyugdíjas helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyalogos féktávolságon belül lépett a tehergépkocsi elé.

pilisvörösváron egy nyergesvontató elütötte keszthelyi istván 12 éves tanulót, aki a vizsgálat eddigi megállapítása szerint kerékpárjával féktávolságon belül kanyarodott a nyergesvontató elé. a gyermek a helyszínen meghalt.

a szabolcs-szatmár megyei napkor községben ádámszki andrás 23 éves lakatos, leveleki lakos motorkerékpárjával elütötte az uttest jobb oldalán gyalogosan haladó szücs istván 80 éves nyugdíjas helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint ádámszki nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette járművét./mti/

9.35/ra

-6-

9⁴⁵
3P

bb.10. telefonbeázás

i-sz/bzs/ra ie

1979. szeptember 26.

budapesten, az attila ut 103-as számú ház előtti vízcsőtörés miatt, szerdán beázott a posta három nagyteljesítményű telefonkábele. ezért a krisztina központhoz tartozó telefonvonalak közül több mint 5500 elnémult. a vízművek és a posta közös erővel megkezdte a víz kiszivattyuzását, s ha ez a munka befejeződik, hozzálátnak a kábelek javításához./mti/

bb.11. nszk-beli vendégszereplésre indult a győri filharmónikus zenekar

mzs/be/ra ká ie

1979. szeptember 26.

két hónapos nszk-beli vendégszereplésre indult szerdán a győri filharmónikus zenekar. a 30 tagú együttes kíséri a müncheni turné színház előadásában lehár: paganini című nagyoperettjét. a darabot 38 városban, 44 előadáson mutatják be két hónap leforgása alatt. a zenekart megosztva jancsovics Antal győri karmester és Carl Michalski, a müncheni rádió kar-nagya vezényli. az együttes ezenkívül önálló koncertet is ad münchenben magyar szerzők műveiből./mti/

bb.12. rablásért két és fél évi börtön

cser/be/ra ká ie

1979. szeptember 26.

rablási bűnyűgyben hozott ítéletet a győri megyei bíróság. Schwádli Mihály 36. és Lakmann Gyula 30 éves mosonszolnoki lakosok 1979. április 26-án este szokásukhoz híven a helyi italboltban italoztak. Látták, hogy az egyik vendégnél nagyobb összeg van. elhatározták, hogy utána mennek, ha távozik, leütik és kifosztják. elhatározásukat valóra is váltották. a pénz vendéget a falnak egy eldugott helyén leütötték és kirabolták. 1800 forint volt nála, amin azonnal megosztottak. a győri megyei bíróság a másodfoku tárgyaláson Schwádli Mihályt két és fél évi, társát pedig egy év és négy hónapi, börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. ezen kívül őt, illetve három évre eltiltotta őket a közügyek gyakorlásától. az okozott kárt is meg kell téríteniük. az ítélet jogerős./mti/

10.45/ra

-7-

11⁰⁰
3P

bb.13. amerigo tot kitüntetése

t/ra ie

1979. szeptember 26.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa tóth imre /amerigo tot/ szobrászművésznék kiemelkedő művészi alkotótevékenysége, valamint a magyar kultúra külföldi terjesztésében szerzett érdemei elismeréseként 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendje kitüntetését adományozta.

a kitüntetést dr. trautmán rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál dr. tóth dezső kulturális miniszterhelyettes. /mti/

-.-

bb.14. időjárásjelentés

ra ie

1979. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 26-án, szerdán 13.00 órakor:

erős éjszakai lehülés.

kontinensünk északnyugati vidékeire az atlanti-óceán térségéből váltakozó hőmérsékletű és nedvességtartalmu léghullámok érkeznek. emiatt ezeken a területeken változékony, többfelé esős az időjárás. változékony az idő kelet-délkelet-európában is, ahol az elmúlt napok nyári időjárása után több fokot csökkent a hőmérséklet és esőkről, zivatarokról is érkezik jelentés. a kárpát-medencét és környékét elárasztó hideg levegő fokozatosan nyugalomba kerül, így csütörtök estig csendes, őszi idő várható.

hazánkban kedden a dunántúlon egész nap jobbára erősen felhős volt az ég. a duna vonalától keletre ugyanakkor 5-10 órán át sütött a nap. nyugaton, délnyugaton szóróványosan esett kisebb eső, zápor, de a lehullott csapadék mennyisége ma reggel 7 óráig sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet az erősen felhős, esős vidékeken csak 12-16, az ország középső részén 16-20, a tiszántúlon 20-25 fok között váltakozott. szerda hajnalra általában 4-9 fokig hűlt le a levegő, de néhány helyen mindössze 0, plusz 3 fok között volt a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet. délelőtt délen erősen, máshol változóan felhős volt az ég. pécs környékén gyengén esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 12 és 13 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 12.6 fok volt, 2,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

/folyt. köv./

12.30/ra

-3-

13/ra

bb.14. / időjárásjelentés ... folyt./ra

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mb /768 mm/, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős idő, eső már nem valószínű. napközben kissé megélénkülő északi, északkeleti szél. hajnalban elszórtan köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 2-7 fok között, de néhány helyen talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 244 cm, a víz hőmérséklete: 15 fok c. /mti/

-.-

bb.15. 35-40 ezer ember otthona lesz - új lakótelep épül győrött - ülést tartott a városi tanács

mzs/ra kz ie

1979. szeptember 26.

rövidesen beköltöznek az első lakásokba győr új, kun béla nevét viselő 10 ezer lakásos negyedében -, jelentették be szerdán a győri városi tanács ülésén. a testület áttekintette az építkezés helyzetét és megállapította, hogy az előkészítés - a kisajátítás, a tereprendezés és a közművesítés - időben megtörtént, s így a tervezett ütemben épülhetnek a lakások. az új negyed 35-40 ezer embernek ad majd otthont. az építést két ütemre bontották: az első ütemben négyezer lakás készül el. közülük ez év őszén 115, jövőre pedig 630 otthont adnak át. a lakásokkal párhuzamosan épülnek a gyermekintézmények. a 12 tantermes iskola, a 60 személyes bölcsőde és a 150 helyes óvoda építését már jövőre befejezik.

a kun béla lakónegyed tervezésénél figyelembe vették azokat a tapasztalatokat, melyeket az ady endre lakótelep építése szolgáltatott. azzal összefüggésben a legtöbb kifogás szűrkesége, egyhangúsága és sűrű beépítettsége miatt hangzott el. a kun béla lakótelep építői valamennyit ki akarják küszöbölni: lazábban építik be a területet és az épületek közé nagy zöld felületeket, parkokat, sétányokat ékelnek. a panelházakat tartós műanyagfestékekkel színezik, és a lakóházak színárnyalatait városképileg is összehangolják a gyermekintézmények és a kereskedelmi létesítmények színeivel. a gépjármű és a gyalogos forgalom teljes szétválasztásával gondoskodnak a lakótömbök csendjéről, az ott élők nyugalomáról és a gyalogos közlekedés biztonságáról. ugyancsak az ady lakótelep építésénél szűrték le azt a tanulságot is, hogy az üzleteket a tisztes lakóépületek földszintjén lehet a leggazdaságosabban berendezni. ezt az utat követik a kun béla lakónegyedben is. /mti/

-.-

13.00/ra

-9-

14.30/ra

bb.16. a 25.000-ik rendfelszedő adapter, az 5000-ik vágószerkezet az ndk-ba

mzs/kz/ra ie

1979. szeptember 26.

szerdán ünnepi külsőségek között adták át az ndk-beli vásárlópartner, a fortschritt kombinát képviselőinek a 25.000. e-294 típusu rendfelszedő adaptert és az 5.000. e-296 típusu pillangós vágószerkezetet a győri mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat csornai, illetve téti üzemében. a győri vállalat az 1970-es évek elejétől szoros kereskedelmi kapcsolatban van az ndk-beli mezőgazdasági kombináttal, s a baráti ország gazdasági megelégedéssel használják a magyar gyártmányu berendezéseket, amelyek megkönnyítik a zöldtakarmány, a fűfélék és a silókukorica levágását, szecskázását.

az ünnepségen gottfried kittel, a kombinát ipari kooperációs igazgatója elismerő okleveleket adott át a termelésben élenjáró dolgozóknak, tóvizi imre, a győri vállalat igazgatója pedig plakettel és emléklappal jutalmazta azokat, akik az ndk-ban a legjobberedménnyel használják a magyar berendezéseket./mti/

-. -

bb.17. zala megye építőiparának helyzetéről tárgyalt a megyei tanács

tóa-be/ra ká ie

1979. szeptember 26.

zala megye 16 építőipari szervezetének meghatározó szerepe van a megye gazdasági fejlődésében. a nagyobb építőipari vállalatok szakmai felkészültsége, technikai felszereltsége, az alkalmazott technológiák lehetővé teszik, hogy komplexen valósítsanak meg jelentős létesítményeket - állapították meg a zala megyei tanács szerdai ülésén, amelyen a megye építőiparának helyzetét vitatták meg.

az előterjesztés és a vitában részvevő tanácsstagok elismeréssel szóltak az építőipar munkájáról. a beruházások a tervezett időre és jó minőségben valósulnak meg. a jelenlegi tervidőszak első három évében megépítettek több mint hatezer lakást, több ipari üzemet, 113 kereskedelmi és vendéglátó egységet, mintegy száz iskolai tantermet. mindemellett szóvá tették, hogy jelentős, még ki nem használt tartalékok rejlenek a munka-és üzemszervezésben, valamint az építő szervezetek közötti együttműködésben.

/folyt.köv./

13.10/ra

-10-

14.3.07

bb.17. / zala megye .... folyt./ra

a nagyobb vállalatok korszerű előregyártó ipari üzemeket alakítottak ki. ezek termelési kapacitása olyan, hogy több kisebb szervezetet is el tudnának látni előregyártott építéssel, és így gyorsíthatnák a létesítmények megvalósítását. ilyen együttműködés azonban a szorgalmazás ellenére sem alakult ki. a tanácsstagok hiányolták, hogy az építési technológia erőteljes fejlődése ellenére eddig még nem alakult ki korszerű családiház - és egyedi társasház-építési technológia. pedig a családiházak és társasház építések hagyományos módja túlságosan sok élőmunkát kíván. elhangzott olyan javaslat is, hogy az építőipari szervezetek közösen oldják meg a szakmunkásképzést és továbbképzést./mti/

-. -

bb.18. jégkárók eger környékén

kov/bzs/ká/ra ie

1979. szeptember 26.

eger térségében ahét eleji vihart jégeső kísérte. az állami biztosító heves megyei igazgatóságához eddig érkezett. jelentések szerint az egeri történelmi borvidéken mintegy 1100 hektárnyi szőlőtáblán okozott kisebb-nagyobb pusztítást a jég. az egeri csillagok termelészövetkezet területén az üvegházak tetejét tépte le a vihar, több helyen pedig az érett kukoricát kuszálta össze.

a szakértők mindenekelőtt a szőlőtáblákon keletkezett károkat mérik fel, hogy ott a termés betakarítását folytathassák. a jégkárt szenvedett szőlőtáblákon haladéktalanul szüretelik a fürtöket, hogy megelőzzék a megsérült bogyók további romlását./mti/

-. -

bb.19. elhunyt szekér rudolf

ra ie

1979. szeptember 26.

szekér rudolf, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 78 éves korában elhunyt. temetése szeptember 29-én 13.30 órakor lesz, a rákoskereszturi új köztemetőben.

mszmp vi.kerületi bizottsága

vasutasok szakszervezete

/mti/

13.20/ra

-11-

14.3.07

bb.20. a vii.országos uttörő parlament előkészületei - ülést tartott a magyar uttörők szövetsége országos elnöksége ...

t-jok/bzs/ra ie

1979. szeptember 26.

a november 22-24. között debrecenben megrendezésre kerülő vii.országos uttörő parlament előkészületeiről tárgyalt a magyar uttörők szövetségének országos elnöksége szerdai ülésén.

az eddig lezajlott 3400 uttörő csapatparlament tapasztalatait összegezve megállapították: mindenütt részletesen foglalkoztak az előző, 1976. évi zalaegerszegi országos uttörő parlament legfőbb ajánlásait magában foglaló „zalai iránytű”, megvalósításának eredményeivel. az uttörőélet legkedveltebb programjai - a sportvetélkedők, a kirándulások és a külföldi akadályversenyek - közül is kiemelkedően sikeresnek bizonyult a kmp megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére rendezett „riadó-77”, versenysorozat, amelyben szinte az ország valamennyi uttörője részt vett.

a csapatparlamentek témái közé tartozott a gyerekek önkormányzati rendszerének értékelése. eszerint a gyermek és felnőtt vezetők együttműködése folyamatosan erősödik, a felnőttek mind gyakrabban kéri ki az uttörővezetők véleményét. sok szó esett arról is, hogy több 14 éven felüli ifju vezetőt kellene bevonni, mert a gyerekek igénylik közreműködésüket, s különben is ők segíthetik leginkább az uttörők előkészítését a kiszéleltre.

október első hetében a járási, városi, illetve kerületi uttörőparlamenteken folytatódik a vii.országos uttörő parlament előkészítése. ezeken a fórumokon megfogalmazzák a következő évek elképzeléseit, s megválasztják a megyei és a budapesti parlamentek küldötteit./mti/

..-

bb.21. a belföldi főszerkesztőség hireinek a jegyzéke 14.00 óráig

ra ie

1979. szeptember 26.

1. nemzetiségi műsor
2. a káf közleménye /1.sz.jav./
3. mezőgéptröszt ügyelet
4. munkásfilmpapok
5. ifjusági turizmus
6. piros eternit
7. gyermeksportkocsi

/folyt.köv./

14.00/ra

-12-

14.50/07

bb.21. / a belföldi ... folyt./ra

8. felsővezeték szakadás
9. gázolások
10. telefonbeázás
11. győri zenekar
12. rablásért két és fél év
13. amerigo tot kitüntetés
14. időjárásjelentés
15. győri tanácsülés
16. mezőgép az ndk-nak
17. zala megyei tanácsülés
18. jégkárók
19. elhunyt szekér rudolf
20. országos uttörő parlament
21. hírjegyzék

/mti/

..-

bb.22. elhunyt bábli józsef

han/ra kz hgy

1979. szeptember 26.

hatvanöt éves korában elhunyt bábli józsef, a partizán szövetség tagja, aki a ii.világháború idején a jugoszláviai 51. divízió 7. „vojvodina”, brigádjában fegyverrel harcolt a fasizmus ellen. temetése szeptember 27-én délután három órakor lesz a beremendi temetőben.

a magyar partizán szövetség baranya megyei társadalmi bizottsága

/mti/

..-

bb.23. máig példamutató egyezmény - nemzetközi konferencia székesfehérváron a magyar-szovjet alumíniumipari együttműködésről

zsi/ra kz hgy

1979. szeptember 26.

a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény hatására 1960-hoz képest négyszeresére emelkedett alumíniumiparunk termelése, és jelenleg az ország fémalumínium forrásának 65 százaléka a szovjetunióból származik - hangoztatták szerdán székesfehérváron, a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködés 30. évfordulója alkalmából rendezett, nemzetközi konferencia záróülésén. elmondták, hogy 17 év alatt összesen 2,4 millió tonna timföldért 1,2 millió tonna fémalumíniumot szállítottak a szovjetunióból hazánkba. 1980-tól évente 330 ezer tonna alumíniumot kapunk vissza a szovjetuniótól. a hosszútávú egyezmény hazánkban azért is jelentős, mert a szovjetunióban kohósított alumínium minden egyes tonnájával 14,5 ezer kilowattóra villamos energiát takaríthat meg népgazdaságunk.
↓ tonna timföld ellentételeként
165 ezer

/folyt.köv./

14.10/ra

-13-

bb.23. / máig ... folyt./ra

a kétnapos, székesfehérvári alumíniumipari konferencián a szovjet és a magyar szakemberek hangsúlyozták, hogy a máig példamutató kormányközi egyezmény sokrétű tudományos-műszaki együttműködést is eredményezett. a szovjet alumíniumipari kutatók csupán az elmúlt évtizedben 180 találmányt adtak át, negyven műszaki témában végeztek közös kutatást magyar szakemberekkel, és hat egyezményt kötöttek szovjet szabadalmak magyarországi alkalmazására, többek között a gallium gyártásában és a timföldgyártás korszerűsítésében. /mti/

-.-

bb.24. magyar-szovjet mezőgazdasági és élelmiszeripari napok szegeden

dén/kz/ra hgy

1979. szeptember 26.

a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztése további nagy lehetőséget kínál a magyar és a szovjet tudósok együttműködésére, a közös kutatások megszervezésére, a hatékony gazdálkodást segítő hasznos tapasztalatok kicserélésére - hangsúlyozták a magyar-szovjet mezőgazdasági és élelmiszeripari tudományos műszaki napok szerdán szegeden, a technika házában megtartott megnyitóján.

a magyar-szovjet tudományos műszaki együttműködés 30-ik évfordulója alkalmából rendezett szekcióülésen csongrád megye párt, állami vezetői, a tudományos élet helyi képviselői vettek részt. a plenáris előadást alekszandr a.nyikonov, az össz-szövetségi lenin mezőgazdasági tudományos akadémia üzemszervezési és üzemgazdasági tagozatának titkára tartotta. részletesen szövegezte a szovjet mezőgazdaság fejlesztésének távlati terveiről, kiemelte, hogy mindebben nagy szerep vár a tudomány munkásaira, s hogy feladataikat megoldhassák, bővíteniük kell több- és kétoldalú nemzetközi tudományos kapcsolataikat is. rámutatott arra, hogy a magyar-szovjet mezőgazdasági és élelmiszeripari tudományos együttműködés ma már jelentős eredményeket hozó közös kutatásokra, különböző anyagok, információk-, fiatal tudósok és delegációk cseréjére terjed ki. nagy jelentőségűnek ítélte a kukorica nemesítésével, a mezőgazdasági munkák gépesítésével, a növényvédelemmel és a munkaszervezéssel kapcsolatos közös magyar-szovjet kutatásokat. az együttműködés további szélesítése mind a tudományban, mind a termelésben újabb eredményeket ígér - hangsúlyozta többek között.

/folyt.köv./

14.20/ra

-14-

1500
77

bb.24. / magyar-szovjet ... folyt.!ra

ezután külön mezőgazdasági és külön élelmiszeripari szekcióban folytatódottak az előadások. többek között grigorij i.tkacsuk, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának tagja, a lenin renddel kitüntetett ukraina kolhoz elnöke, irina d.kuznyecova a lett szszk élelmiszeripari minisztere, grigorij a.bogdanov akadémikus, az össz-szövetségi lenin mezőgazdasági tudományos akadémia elnökhelyettese és más szovjet elméleti és gyakorlati szakemberek tartottak előadást, majd magyar részről több korreferátum hangzott el.

a tanácskozás résztvevői csütörtökön csongrád megyei mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemekben, kutató intézetekben, felsőoktatási intézményekben tesznek látogatást. /mti/

-.-

bb.25. ülést tartott a bőripari dolgozók szakszervezete központi vezetősége

t-kg/pf/ra pp hgy

1979. szeptember 26.

a termelést segítő szakszervezeti munka erősítése szükséges ahhoz, hogy a bőripari vállalatok a megváltozott gazdasági helyzetben is teljesíthessék terveiket - állapította meg beszámolójában szerdán a bőripari dolgozók szakszervezete központi vezetőségi ülésén csikós páál, a szakszervezet titkára. mint hangsúlyozta: a tizenhárom bőripari vállalat kollektívái eddig is aktívan résztvettek a szocialista brigádmozgalomban, s vállalásaik nagyban segítették a feladatok teljesítését. a műszaki-, gazdasági szakemberek egy része azonban eddig még nem találta meg a helyét a verseny-mozgalomban. aktivizálásuk komplex brigádokban érhető el leginkább. sok helyen, így elsősorban a duna cipőgyárban már jó néhány komplex brigád tevékenykedik, amelyekben a fizikai és műszaki munkások együtt dolgoznak, most pedig a tiszta cipőgyárban és a pécsi kesztyűgyárban alakulnak ilyen brigádok.

az iparág - mutatott rá a továbbiakban csikós páál - a nyersanyag 70-75 százalékát importból szerzi be, ezért különösen fontos az anyagtakarékosság. a nyersbőr kikészítésben, valamint a kész bőr felhasználásában kínálkozik erre elsősorban lehetőség, ezért a cipőipari vállalatok többségénél a szabáson anyagtakarékossági prémiumot vezettek be. a szakszervezet sokat tehet annak érdekében, hogy a vállalati vezetés fokozottan támaszkodjon a tervek kidolgozásánál a dolgozók javaslataira.

az ülésen résztvett bakos zsigmond könnyűipari államtitkár is. /mti/

-.-

14.35/ra

-15-

1520
77

bb.26. koszoruzási ünnepség a devecseri mártir-emlékműnél
szé/kz/ra hgy 1979. szeptember 26.

a veszprém megyei devecser melletti meggyes-erdőben szerdán megkoszorúzták a tanácsköztársaság 60 évvel ezelőtt kivégzett 23 mártirjának emlékművét. a pápai mártirok emlé- két idéző ünnepségen résztvettek pápa és ajka város, vala- mint devecser nagyközség ifjuságának képviselői is./mti/

--

bb.27. korszerű abc-áruházat avattak debrecenben
szü/ra kz hgy 1979. szeptember 26.

hajdu-bihar megye legkorszerűbb áruházat adták át ren- deltetésének szerdán debrecenben, a város legnagyobb lakó- telepén, az ujkertben. a beruházási költsége 18 millió forint volt. a korszerű abc-áruházban az áruk nagy többsége előre csomagolva kerül a vásárlók elé./mti/

--

bb.28. 106. születésnap
szel/gg/ra kz hgy 1979. szeptember 26.

az ország egyik legidősebb lakója, özvegy gneisz mihályné szerdán ünnepelte 106. születésnapját szombathelyen. a népes családja szeretetétől és gondoskodásától övezett erzsé- bet néni most már évek óta ágyban tölti napjai jó részét. szellemileg azonban friss. születésnapján családján kívül a városi tanács képviselői köszöntötték./mti/

--

bb.29. a buchenwaldi
p hgy 1979. szeptember 26./

nemzetközi láger-bizottság elnökségének ülésére milánóba uta- zott november lászló, a magyar partizán szövetség nácizmus ül- dözöttéi bizottságának elnöke./mti/

--

15.35/p

-16-

16.35/p

bb.30. sok vagy kevés az autóbusz - a vas megyei szállítási bi- zottság ülése

szel/gg/p kz hgy 1979. szeptember 26.

a párhuzamos közuti munkásszállítások megszüntetése és a közületi autóbuszok tömegközlekedésbe történő bekapcsolása ér- dekében széleskörű előkészítő munka indult vas megyében- jelen- tették be a megyei szállítási bizottság szerdai ülésén. a me- gyében jelenleg 77 közület 211, jórészt kis befogadóképességű autóbuszt üzemeltet, alacsony kihasználtsággal, nem szervezet- ten és hatékonyan foglalkoztatják azokat, és gyakran olyan ren- deltetésiüktől eltérő feladatokat bíznak rájuk, mint például az anyagbeszerzés, vagy egy-két szerelő szállítása és az ebédhordás. ezenkívül szerződéses és bérautóbuszokat is használnak a vállala- latok, elsősorban az építőipariak. összesen 34 ilyen járatot tartanak nyilván a megyében.

gyakori, hogy azonos irányba, szinte csak néhányperces eltéréssel több autóbusz is szállít munkásokat alig kihasznált járműveken. szentpéterfa kisközségbe például reggelente negyed 6-tól negyed 7-ig 7 közületi és 4 menetrendszerinti volán-já- rat fut be, délután pedig ugyanennyi viszi haza az utasokat - alig 50 százalékos kihasználtsággal. hasonló helyzet torony, gersekarát, csehi térségében és másutt. répcélakra a szén- savgyár, az állami gazdaság és a téesz azonos területen külön- kü- lön végez személyszállítást.

a gazdaságtalan és sok helyen felesleges járatok megszüntetésén, illetve a tömegközlekedésbe való bekapcsolásu- kon fáradozó szakemberek többféle megoldást javasolnak. a do- log nem egyszerű, mivel számos jogi szabályozás, műszaki és egyéb probléma nehezíti a kibontakozást. ilyen például, hogy a legna- gyobb munkásszállítást végző ipari vállalatok nem érdekeltek a munkásszállítási költségek csökkentésében, mivel azok az árba beépíthető termelési költségként elszámolhatók. köti őket az is, hogy kollektív szerződésük biztosítja a vidéki dolgozó lakóhely és munkahely közti szállítását. vas megye sajátos aprófalvas te- lepülésszerkezetében az ugynevezett alsófoku központok és társ- községeik között kínálkozik jó lehetőség a kellően ki nem hasz- nált közületi autóbuszok tömegközlekedésbe kapcsolására. a csaknem azonos útvonalon közlekedő közületi autóbuszok szabad he- lyeit felajánlják más vállalatnak, és így feleslegessé válnak járatok. végül szóba került a közületi autóbuszok esetleges ide- genforgalmi hasznosítása is./mti/

--

15.45/p

-17-

16.45/p

bb.32. felavatták a makói gumigyárat

dob/p st hgy

1979. szeptember 26.

makó egyik legjelentősebb üzemét, a taurus gumipari vállalat gyáregységét szerdán avatta fel csurgai Lajos nehézipari miniszterhelyettes. a csaknem 100 millió forintos költséggel létesített új gumigyár legjelentősebb termelő részlege a 3.500 négyzetméter alapterületű nagycsarnok, amelyet részben a szegedi gumigyárból áttelepített vulkanizáló gépekkel és más berendezésekkel szereltek fel. szegeden képezték ki a jelenleg foglalkoztatott csaknem 350 dolgozó többségét is. elsősorban gépkocsikhoz, motorokhoz, háztartási gépekhez szükséges gumialkatrészeket, tömítőlemezeket, és más műszaki gumiarúkat, valamint gépkocsiszőnyegeket gyártanak. az új gyáregység létrehozásához a csongrád megyei tanács 22 millió forintos kölcsönrel járult hozzá./mti/

..-

bb.31. muzeumi és műemléki hónap- 1979

t me/bzs/p hgy

1979. szeptember 26.

a 18. muzeumi és műemléki hónapot pénteken a nyíregyházai sóstói falumúzeum avatása alkalmából nyitják meg. amint Kovács Tibor, a kulturális minisztérium muzeumi osztályának vezetője és Mendele Ferenc, az országos műemléki felügyelőség igazgatóhelyettese szerdán az országos műemléki felügyelőség székházában tartott sajtótájékoztatón elmondta: a hagyományokhoz híven ebben az időszakban is új múzeumokkal gyarapítják a közgyűjteményi hálózatot. a baranya megyei vajszlón kodolányi emlékmúzeumot, Ófalun német tájházat rendeztek be. győrött, a martinovics tér 1-3 számú házban borsos Miklós munkásságát demonstrálják.

az idén fokozottabban a műemlékekre irányítják a figyelmet. békéscsabán, balmazújvároson, galgamácsán, nagytarcsán a népi építészet, szegeden csongrád megye műemlékeit, hatvanban a Grassalkovich-kastélyt mutatják be. számos történelmi, építészeti emléket restauráltak: többek között a szentendrei blagovesztenszka templom xviii. századbéli és az egri rác-templom 1789-ben készült ikonosztázt. konzerválták a sárospataki rákóczi-vár reneszánsz kőfaragványait, és a sopron-bánfalvai barokk karmelita lépcsőt, folyamatban van az egervár, a Setét kapu, a Kazamatarendszer, valamint a veszprémi püspöki palota homlokzatának felújítása, továbbá a zsira és a savoyai kastély teljes rekonstrukciója.

/folyt köv./
16.10/p

-18-

17 30 07

bb.31./muzeumi.....folyt/p

állandó kiállítás nyílik többek között a szentendrei

képtárban, a szentendrei művészet 50 éve címmel. a munkásmozgalmi múzeumban október 10-én megnyíló kiállításon a magyar munkásmozgalom és társadalmunk alkohol elleni küzdelmét szemléltetik. a székesfehérvári István király múzeumban a Puszták népe című tárlaton az ujkori gyűjteményekbe engednek betekintést, gorslumban az idén feltárt fórum, bazilika, és hivatalok maradványait ajánlják a látogatók figyelmébe. debrecenben a petőfi irodalmi múzeum Mórlicz, Makón pedig Móra emlékkiállítást rendeznek ebben az időszakban.

a munkásművelődést elősegítő programok sorában a munkásmozgalmi múzeumban a Kisz budapesti bizottságának közreműködésével szakmunkástanuló napok kezdődnek október 13-án. a magyar nemzeti múzeumban történelmi sétákra hívják a szocialista brigádokat. október 6-ától szabad szombatokon a brigádoknak bemutatják a múzeum épületét és történelmi kiállításait. egy másik séta résztvevői a régészeti kiállításokat tekintik meg. a debreceni Déry múzeum kamarakiállításokat, az egri múzeum pedig képzőművészeti kiállításokat visz üzemekbe, gyárakba./mti/

..-

bb.33. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium közleménye

pf/p hgy

1979. szeptember 26.

a fokozott tűzveszélyt és szárazságot az utóbbi napok eszései enyhítették. ezért a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, a belügyminisztérium tűzoltóság országos parancsnokságával egyetértésben, szeptember 26-ától az átmeneti időre elrendelt általános tűzgyújtási tilalmat feldoldotta. ugyanakkor felhívják a figyelmet arra, hogy a tűzgyújtani továbbra is csak az előírt tűzvédelmi szabályok betartásával, a kijelölt erdei tüzrakó helyeken, szélcsendes időben szabad./mti/

..-

16.30/p

-19-

17 40 07

bb.34. a máv vezérigazgatósága,

pf/p hgy

1979. szeptember 26.

értesíti az utazóközönséget, hogy a hivatalos menetrend-könyv 1. számú pótlása csütörtökön megjelent, ebben található a belföldi és a külföldi vasutak téli menetrend-változásával kapcsolatos valamennyi módosítás. a pótlás a menetrendkönyv olvasójelén található 1. számú utalvány ellenében, díjmentesen vehető át a menetrend árusítására kijelölt helyeken. /mti/

.-.-

38.)

bb. végső bucsu pátzay páltól

t mir/bzs/p hgy

1979. szeptember 26.

kegyeletos gyászszertartáson, mély részvétellel vettek végső bucsut pátzay páál szobrász, kétszeres kossuth-díjas, kiváló művésztől, politikai, kulturális és művészeti életünk képviselői, pályatársai, tanítványai, tisztelői és családjának tagjai, szerdán, a magyar képzőművészeti főiskola aulájában.

a mester hamvait tartalmazó, koszorúkkal övezett urnánál a kulturális minisztérium, a magyar tudományos akadémia, a magyar népköztársaság művészeti alapja, valamint a magyar képző- és iparművészek szövetsége nevében molnár ferenc kulturális államtitkár bucsuzott a magyar képzőművészet és kulturális közéletünk egyik legjelentősebb és legtevékenyebb személyiségétől:

- felmérhetetlenül gazdag, csodálatosan termékeny életműve több mint nyolc évtizedet ölel át, s példát mutat a művészet, a haladás, a haza és az egyetemesség kapcsolatából is. - mondta, sokoldalú tehetségének minden megnyilvánulását egyetlen nagy cél: a haladás és a humánus egymástól elválaszthatatlan ügyének szentelte. hitt az igazi művészet emberformáló erejében, s valamennyi alkotását ez a mély meggyőződés hatotta át. a századelő „új magyar csodákat”, életrehívó nemzedékének tagja volt. már első alkotásai a társadalmi, szellemi változásért küzdő haladó mozgalmak legjobb művészeivel állították egy sorba. a tanácsköztársaság idején aktív részt vállalt a művészeti élet irányításában, s tehetségét - amely az évtizedek során nagy tapasztalattal és bölcsességgel párosult - élete utolsó percéig a szó legigazibb értelmében népművelésre, a szocialista kultúra ügyének cselekvő képviselőjére fordította. emberi, alkotói pályájával, az egyetemes kultúrát felölelő hatalmas tudásával, lenyűgöző egyéniségével, a mai magyar szobrászat több nemzedékét nevelte, és számos kitűnő fiatal tehetséget indított el alkotó-pályáján.

/folyt köv./
16.45/p

-20-

17.45
07

bb. 36./végső bucsu.....folyt/p

- pátzay páál mégis mindennek előtt szobrász volt: szocialista képzőművészetünk kiemelkedő alkotója és egyik legnagyobb mestere. maradandó értékű műveiben a szobrászat örökérvényű, klasszikus hagyományait fejlesztette tovább. csaknem minden alkotása korunk realista szobrászatának és a művészet humánus elkötelezettségének magas színvonalu megvalósítását tükrözi. szocialista államunk a legmagasabb kitüntetésekkel ismerte el nagyszerű életművét. az őt övező osztatlan tisztelet és megbecsülés sem mulik el nyomtalanul. a xx. századi szobrászat kiemelkedő magyar képviselőjeként él tovább műveiben, tanítványainak munkásságában és a művészetszerető közönség újabb, s újabb nemzedékének tudatában, kulturájában-hangsúlyozta molnár ferenc.

a pályatársak, a tanítványok, a magyar képzőművészeti főiskola tanárai és diákjai, valamint az országos béketanács és a hazafias népfront nevében somogyi józsef szobrász, kossuth-díjas kiváló művész, a főiskola rektora emlékezett az elhunytára: - soha nem feledjük, hogy csaknem fél évszázaddal ezelőtt, az akkor pályakezdő művészeknek is milyen tisztán, egyértelműen tudta megfogalmazni a művészet alapvető lényegét és benne a szobrászat feladatát, utjait - mondotta. - a nép és a nemzet, a gondolat és a tett, a szellem és a biztos erkölcsi tartás, a kimondott szó és a sors vállalása volt mindig éltető eleme egyéniségének. haladó volt emberségében, a világ dolgainak megítélésében és művészetében egyaránt, s az életet szerette. minden tette az élet tisztatársát, igazságát és a szépséget szolgálta.

páatzay páál hamvait szeptember 28-án, pénteken 15 órakor helyezik örök nyugalomra kapuvárott, a városi temetőben. /mti/

.-.-

bb.35. amihez nem kell beruházás - a kereskedelmi ellátásról tárgyaltak a nógrád megyei szakszervezeti vezetők

csiz/st/p hgy

1979. szeptember 26.

elsősorban nem új beruházásokra van szükség ahhoz, hogy nógrád megye kereskedelmi ellátásának az utóbbi évtizedekben tapasztalt gyors fejlődése kiteljesedjék - hangoztatták a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa elnökségének szerdai ülésén. a testületet a megyei tanács kereskedelmi osztálya tájékoztatta az ellátás jelenlegi állapotáról. a vitában a testület tagjai a többi között azt firtatták: ha az ipari és mezőgazdasági üzemek valamint a kereskedelem kapcsolatai valóban olyan jók, ahogyan azt a beszámoló lefesti, miért hiányoznak a szén, a tüzipa, a hagyományos tüzhely, miért hiányoznak a szögfélek, bizonyos építőanyagok és textilárak, holott nógrádban van szénbányászat, területének több mint harmada erdőség, van tüzhelygyára, szeggyára, építőanyagipara, vannak felsőruházati textilüzemei. úgy tűnik, az említett jó viszony a barátságos üdvözlésekre szorítkozik, a rendszeres helyi árubeszerzés helyett.

/folyt köv./
17.00/p

-21-

18.00
07

bb.35./amihez .....folyt/p

szóvá tették, az ellátás, a kiszolgálás kulturájának fejlesztését is. hiszen a legkorszerűbb új kereskedelmi létesítményekben sem ritka, hogy kiméletlenül bánnak az áruval, megsértik a higiéniai előírásokat, udvariatlanok a vásárlókkal, s az áruválaszték nem elégíti ki az igényeket. ezzel összefüggésben szóba kerültek az ellenőrzés fogyatékosai is. a kereskedelem megyei vezetői a szakszervezetektől a társadalmi ellenőrök mozgósítását kérték, az szmt elnökség viszont a társadalmi ellenőrök kellő szakmai felkészítését, alapos informálását szorgalmazta, mert enélkül elképzelhetetlen a hatékony ellenőrzés./mti/

-. -

bb.37. helyreigazítás!

pá/se/p hgy

1979. szeptember 26.

az 1979. szeptember 12-én megjelent hír - amely szerint iraki állampolgároknál opiumot találtak - téves tájékoztatáson alapult. a szakértői vizsgálat egyértelműen megállapította, hogy a legfoglalt anyag nem narkotikum volt./mti/

-. -

bb.38. kitüntetés

pf/p hgy

1979. szeptember 26.

az elnöki tanács dr. molnár rudolfnak, a bhg híradástechnikai vállalat pártbizottsága titkárának eredményes munkája elismerés-képpen, a munka érdemrend arany-fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkára adta át./mti/

-. -

bb.39. ^{if} címer józsef kapta a thália vándorgyűrűt

t me/gg/p e

1979. szeptember 26.

a bálint lajos thália vándorgyűrűt ebben az évadban évtizedes dramaturgiai munkásságának elismeréseként ítéltek címer józsefnek, a pécsi nemzeti színház dramaturgjának.

a gyűrűt szerdán a fészek klubban ^{a magyar} színházművészeti szövetség titkárságának ülésén kazimir károly főtitkár adta át./mti/

-. -

17.15/p

-22-

18.15/p

bb.40. kitüntetések

ksz;/gg/pp/p e

1979. szeptember 26.

az elnöki tanács több évtizedes munkájuk elismeréseként, nyugdíjba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta piskátor jánosnak, az öntődei vállalat főosztályvezetőjének, csordás mihálynak, az öntődei vállalat osztályvezetőjének, kardos vilmosnak, a csepel művek jármű- és konfekcióipari gépgyára személyzeti és szociális igazgatójának és szücs lajosnak, a csepel művek - kvalitál könnyűfém öntőde gazdasági igazgatójának, a kitüntetéseket gácsi miklós kohó- és gépipari miniszterhelyettes szerdán adta át./mti/

-. -

bb.41. a mahart értesíti az utazóközönséget,

kf/gg/pp/p e

1979. szeptember 26.

hogy budapest-horány-surány közötti napi személyhajó járat október 1-től csak szombaton és vasárnap közlekedik./mti/

-. -

bb.42. puja frigyes elutazott az ensz közgyűlésre

be/p e

1979. szeptember 26.

puja frigyes külügyminiszter szerdán elutazott new yorkba az ensz közgyűlés xxxiv. ülészakára./mti/

-. -

embargó 18 óráig!

bb.43. hazánkba látogat a görög miniszterelnök

p e

1979. szeptember 26.

lázár györgynek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására konsztantin karamanlisz, a görög köztársaság miniszterelnöke a közeli napokban hivatalos látogatást tesz magyarországon./mti/

-. -

17.25/p

-23-

18.15/p

bb.44. 75 éves a fővárosi szabó ervin könyvtár

t me/gg/p e

1979. szeptember 26.

a fővárosi szabó ervin könyvtár október 15. és 17-e között rendezvény-sorozattal ünnepli fennállásának 75. évfordulóját. amint révész ferenc főigazgató szerdán, a sajtó képviselőinek elmondta, október 15-én emlékülésen méltatják a könyvtár szerepét a főváros kulturális életében és a névadó szabó ervin, könyvtárpolitikus munkásságát. a szakmai napokon bemutatják a kerületi könyvtárak tevékenységét. október 15-én a pataky istván művelődési központban levő 12-es könyvtárban a kerületi könyvtárak zenei részlegeiről, a művészeti nevelést segítő szolgáltatásokról tájékoztatják az érdeklődőket. a munkások, a fiatalok és a legkisebb olvasók: az óvodások, valamint az idős emberek könyvellátásáról október 16-én tartanak előadásokat a kelenföldi új művelődési központban, soroksáron és a XIX. kerületi könyvtárban. a közművelődési könyvtár tudományos eredményeit a központi könyvtárban ismertetik.

a könyvtár történetének jelentős időszakairól, távlatairól szólva a főigazgató hangsúlyozta: a felszabadulás után a fővárost behálózó könyvtári szervezetet hozták létre. a központosítás lehetővé tette az egységes gazdálkodást, a könyvtárlomány nagyarányú gyarapítását, az olvasószolgálat hatékony fejlesztését. a könyvtár uttörő szerepet vállalt a szabadpolc-rendszer alkalmazása, a zenei részlegek, ifjúsági klubok létesítése, ajánló bibliográfiák kiadása terén. helytörténeti gyűjteménye európai hírű. a számok eredményes munkásságukról vallanak: 95 könyvtárunkban több mint hárommillió kötet és dokumentum áll az olvasók rendelkezésére. az utóbbi egy évben mintegy egymillió hétszáz ezer olvasó 5 millió 800 ezer kötetet kölcsönzött. a következő években újpesten, rákospalotán, pesterszében, angyalföldön is létesítenek a kőbányaihoz és a kelenföldihez hasonló könyvtárakat. a század végéig egész budapestre kiterjedő korszerű könyvtári hálózat lesz. /mti/

--

bb. 46. kalkán mátyás busómaszkjai székesfehérvárott

dáv/ká/p e

1979. szeptember 26.

busóálarcok, fából faragott, teljes alakú busófigurák láthatók kalkán mátyás mohácsi népművész szerdán székesfehérvárott, a megyei művelődési központban megnyitott kiállításán. a mester a hagyományos mohácsi busójáráásra készített legérdekesebb maszkait mutatja be a kiállításon. az érdeklődők a busómaszkkészítés titkaival is megismerkedhetnek.

/mti/

18.10/p

19. -

-24--

18.10.27

bb.45. budapestre érkezett a francia általános munkásszövetség küldöttsége

sl/gg/pp/ok -e

1979. szeptember 26.

a szot elnökségének meghívására georges sèguy főtitkár vezetésével szerdán hazánkba érkezett a francia általános munkásszövetség - cgt - küldöttsége. a francia testvérszervezet képviselőit gáspár sándor, a szot főtitkára és a szot titkárság tagjai fogadták a ferihegyi repülőtérén.

a nap folyamán megkezdődtek a megbeszélések a két szakszervezet képviselői között. véleményét cserélték a két ország szakszervezeteinek kapcsolatairól, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, az október első felében genfben sorra kerülő III. európai szakszervezeti konferencia előkészítésének állásáról, a konferencia napirendjéről. /mti/

--

bb.47. magyar-ndk barátsági nap vas megyében

lér/gg/kz/ok - e

1979. szeptember 26.

magyar-ndk baráti találkozót rendezett szerdán a szombathelyi lakástextil vállalatnál a hazafias népfront vas megyei bizottsága a budapesti ndk kulturális és tájékoztató központ közreműködésével. a találkozón, melyen részt vettek a megyeszékhely nagyüzemeinek, szocialista brigádjainak képviselői is, harry eckardt, az ndk népi kamara tagja, a berlini október 7. szerszámgépgyár kombinát szakszervezeti bizottságának elnöke tartott tájékoztatót az ndk háromévtizedes fejlődéséről, dolgozóinak életéről, s választ az érdeklődők kérdéseire.

a találkozó színhelyén kiállítás is nyílt: dokumentálja a német demokratikus köztársaság fejlődésének kimagasló eredményeit, bemutatja legszebb tájait, nevezetességeit.

vas megye egy másik községében - káldon - ugyancsak magyar-ndk barátsági estet rendeztek ezen a napon. ott erwin skeib, az ndk kulturális és tájékoztató központ igazgatója tartott előadást az ndk szocializmust építő munkájáról, a békéért folyó harcáról, hazánk és az ndk egyre bővülő, gyümölcsöző kapcsolatairól.

a barátsági este az aue-i érchegységi-folklór együttes nagy sikerű műsorával fejeződött be. /mti/

--

- 25 -

18.20/-ok

19. -

18.10.27

bb.48. október 24-től : ensz-leszerelési hét magyarországon -
őszi leszerelési akcióprogram -az országos béketanács állás-
foglalása

t mir/gg/p e

1979. szeptember 26.

az egyesült nemzetek szervezete tavaly májusi, rendkívüli leszerelési ülészakának záródokumentumában foglalt ajánlás és a béke-világtanács felhívása alapján a következő hetekben világszerte - így hazánkban is - újból napirendre tűzik a leszerelés legfontosabb kérdéseit, az ezuttal másodszor megrendezésre kerülő ensz-leszerelési világhét alkalmából -október 24. és 31. között- hazánkban országsszerte gyűléseken, konferenciákon, tudományos fórumokon emelik fel szavukat a dolgozók a leszerelés, az európai biztonság és együttműködés, valamint a salt-ii ratifikálásának az egész világ békéjét érintő ügye mellett - jelentették be az országos béketanács elnökségének szerdai ülésén.

az ensz-leszerelési hét eseményeihez kapcsolódva állították össze az országos béketanács őszi akcióprogramját. az eseménysorozat nyitórendezvényeként az obt leszerelési bizottsága, a magyar ensz-társaság, az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága, valamint a tit közös rendezésében október 22-én - a tit bocskai uti stúdiójában - tartanak országos konferenciát a leszerelés, az európai biztonság, valamint a politikai és a katonai enyhülés időszerű kérdéseiről. a tudományos tanácskozást követő napokban-hetekben ifjúsági, üzemi, agráripari és értelmiségi fórumokon mozgósítják a közvéleményt a fegyverkezési verseny megállításáért, a tömegpusztító fegyverek betiltásáért, a leszerelésért.

a leszerelési hét valamennyi országos és helyi fóruma e gondolatok jegyében tolmácsolja majd a magyar nép követelését, azt, hogy leonyid brezsnyev és james carter világtörténelmi jelentőségű bécsi találkozója után végre előtérbe kerüljön a salt-ii-ratifikálásának témája. fontos, hogy a leszereléssel foglalkozó gyűlések, ankétok, konferenciák további ösztönzést nyújtsanak a nemzetközi leszerelési tárgyalásokon - közöttük a genfi leszerelési értekezleten, az ensz különböző fórumain, a bécsi közép-európai haderőcsökkentési tárgyalásokon, valamint a szovjetunió és az egyesült államok közös leszerelési értekezletein - résztvevő politikusok és katonai szakemberek munkájához.

/folyt köv./
18.20/p

-26-

19.20
1979

bb. 48./október .....folyt/p

az ensz-leszerelési világhét külföldi és hazai eseményei - hangsúlyozták az obt elnökségi ülésének résztvevői - egyben a mérlegkészítés fórumai is :végéhez közeledik az ensz 1970-ben meghirdetett leszerelési évtizede, amelynek legfontosabb céljaként a világ közvéleményének a leszerelés előmozdítását segítő rendszeres tájékoztatását és mozgósítását jelölték meg.

az obt elnökségi ülése megdöntöbbenését fejezte ki amiatt, hogy az ensz közgyűlésének jelenlegi ülészakán - az egyesült államok és a kínai népköztársaság egybevágó erőfeszítéseinek eredményeként - kambodzsra törvényes népi kormányának jogait figyelmen kívül hagyva, továbbra is a megdöntött pol pot csoportot fogadták el kambodzsra képviselőjeként.

az országos béketanács állásfoglalása a többi között hangsúlyozza : annak ellenére történt ez, hogy a pol pot-rendszer felett saját népe mondott ítéletet, s a bukott rezsim kegyetlenségét, népiirtó tevékenységét sokan elítélték azok közül is, akik végül mellettük szavaztak. mindazok - mutat rá a dokumentum - akik a levitézlett pol pot-rezsimeket támogatják, arra is törekcszenek, hogy vietnam talpraállítását, megerősödését akadályozzák, az ellen a hős vietnam ellen fordulnak, amely ezernyi súlyos gondja közepette is testvéri segítséget nyújtott a pusztulás által fenyegetett kambodzsának.

az országos béketanács aggodalmát fejezi ki az ensz alapokmányát és szellemét megcsufoló döntés ellen. követeli a népi kambodzsra képviselőinek eltávolítását a világszervezetből. ugyanakkor újlag szolidaritást vállal a szocialista vietnammal, s a szuvermitásuk és függetlenségük védelmében fellépő indokínai népekkel - hangsúlyozza a többi között az országos béketanács állásfoglalása./mti/

..-

bb.51. időjárásjelentés

gg/p e

1979. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 26-án, szerdán 19 órakor:

koraőszi idő

várható időjárás csütörtök estig: éjszaka általában kevés lesz a felhő, majd nappali gomolyfelhőképződés várható, eső nélkül. az északias szél csak kissé élénkül meg. a hőmérséklet holnap koradélután 17-21 fok között alakul./mti/

18.40/p

-27-

19.21
1979

bb.50. maróthy lászló látogatása szabolcs-szatmárban

kal/st/ok - e

1979. szeptember 26.

maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára kétnapos látogatást tett szabolcs-szatmár megyében. kedden nyiregyházán részt vett a megyei párt végrehajtó bizottság ülésén. tar imre, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta maróthy lászlót az országgrész gazdasági, politikai és kulturális életéről, a szabolcsi kommunisták kongresszusi felkészüléséről. a kisz kb első titkára délután találkozott az ifjusági szövetség megyei bizottságának tagjaival, meghallgatta a 41 ezer szabolcsi ifjúkommunista tevékenységéről, a mozgalmi élet megyei eredményeiről szóló beszámolót, majd látogatást tett az idén elkészült nyiregyháza-sóstói ifjusági- és uttörőtáborban.

a politikai bizottság tagja szerdán vajára, a helyi ii. rákóczi ferenc termelőszövetkezetbe látogatott. a tavaly - termelési nagydíjban - részesült gazdaság a gesztora a „nyirkert”, gyümölcstermesztési rendszernek, mely évről évre szebb eredményeket ér el az almatermesztésben és -feldolgozásban. maróthy lászló megtekintette a közelmúltban elkészült léüzemet, a nyírségi almafeldolgozó társulás új létesítményét, amelyben naponta három műszakban 32 vagon ipari almát dolgoznak fel. vajai programjának befejezéseként a kisz kb első titkára az országos uttörő hagyományörző muzeum és a vay ádám muzeum gyűjteményeit tekintette meg.

a látogatás következő állomása mátészalka volt. a szamosmenti állami tangazdaságban maróthy lászlót tájékoztatták hazánk legnagyobb almatermesztő gazdaságának munkájáról. ezt követően a politikai bizottság tagja felkereste a gazdaság egyik almáskertjét, s találkozott a budapesti műszaki egyetem hallgatóival, akik a szüreti munkában segítőkészek. /mti/

-..-

- 28 -

18.50/-ok

1925/17

bb.49. a nagyüzemi gazdaságok gépellátásáról tárgyalt a tot elnöksége

1979. szeptember 26.

t sb/gg/pp/p e

gyors ütemben fejlődött a termelőszövetkezetek anyagi- műszaki ellátása az elmúlt években - állapította meg szerdai ülésén a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöksége. hozzáfűzte azonban azt is, hogy a gépellátásban, a munkafolyamatok gépesítésében rendkívül nagyok a különbségek. kifogásolták a mezőgazdasági gépkinálat választékát, mennyiségét, szavatosságát az alkatrész-ellátás zavarait. nem egyszer előfordul, hogy néhány kisebb alkatrész hiánya miatt drága részegységek cseréjére kényszerülnek a gazdaságok. több gépre lenne szükségük a szalastakarmány, a kukoricaszár, a zöldség és a gyümölcs betakarítására, valamint a műtrágya-szórásra és kezelésre. a gondok megoldása érdekében tárgyaltak a termelőszövetkezetek javító- és karbantartó részlegeinek fejlesztéséről, a mind nagyobb gondot és veszteséget okozó műtrágya-tárolás megoldásának feladatairól, s egyúttal megfogalmazták azokat az igényeket is, amelyeknek kielégítésében az ipartól és a kereskedelemtől várnak az eddigénél több segítséget.

az elnökségi ülés résztvevői elismeréssel állapították meg, hogy a termelőszövetkezetekben dolgozó több mint tízezer szocialista brigád kétszázezernél több tagja tett eddig konkrét felajánlást a xii. pártkongresszus és felszabadulásunk 35. évfordulójára tiszteletére. az elnökség ajánlásban fogalmazta meg azokat a feladatokat, amelyek teljesítésével a ter-

melőszövetkezetek több segítséget nyújthatnak a verseny kibontakoztatásához, a felajánlások teljesítéséhez és rendszeres értékeléséhez. /mti/

bb.52. felhívható 20 órától!

budapesti művészeti hetek - nikita magaloff zongoraestje a zeneakadémián - megkezdődött a „zongorabérlet”, hangversenysorozata

t m/gg/p e

1979. szeptember 26.

szerdán este a kitűnő, s hazánkban is jól ismert zongoraművész, nikita magaloff játékában gyönyörködhetett a zeneakadémia közönsége. a budapesti művészeti hetek eseményeként megtartott hangversennyel kezdődött meg az országos filharmónia „zongorabérlet”, címen meghirdetett, új koncertsorozata. /folyt köv./

19.20/p

-29-

1925/17

bb.52./ budapesti .....folyt/p

a nyolc hangversenyből álló sorozat keretében -az év végéig - minden alkalommal más-más zongoraművész lép majd a zeneakadémia koncertpódiumára. közöttük olyan neves szólisták játéka hallhatják a bérlet tulajdonosai, mint dráfi kálmán, kocsis zoltán, rohmán imre, schiff andrás, és az ugyancsak kiváló szovjet zongoraművész eliszo virszaladze. a sorozat műsorán a zeneirodalom klasszikusai - beethoven, chopin, debussy, haydn, mozart, ravel, schubert, schumann és mások által zongorára írt művek, zongoraszonáták mellett bartók és liszt-kompozíciók is megszólalnak. külön érdekességnek ígérkezik kocsis zoltán és rados ferenc december 28-án, közös zárókoncertje, melyen a többi között egy-egy bartók, debussy és ravel műve kocsis zoltán által átdolgozott változata szerepel majd a műsoron.

a „zongorabérlet”, szerdai megnyitó hangversenyén nikita magaloff beethoven, - scarlatti és szkrjabin szonátáit, valamint schumann és sztravinszkij szerzeményeit szólaltatta meg./mti/

bb.53. ismét működnek a telefonok

i sz/gg/p e

1979. szeptember 26.

szerdán délutánra kizárították az attila uti csőtörés nyomán beázott telefonkábelüket a posta szakemberei. reggel a krisztina központhoz tartozó telefonvonalak közül több mint 5500 elnémult, de estére már valamennyi vonalon lehetett telefonálni.

/mti/

--

20.30/p

-30-

DM

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk. 1. dr. schultheisz emil beszámolója

of/rj pr

1979. szeptember 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter beszámolójának -némileg rövidített - szövegét, amely az országgyűlés szerdai ülésén hangzik el.

az anyag feloldásig - e m b a r g ó s!

x x x

az országgyűlés 1972-ben az egészségügyi törvény megalkotásakor abból indult ki, hogy szocializmust építő hazánkban az egészség-betegség nem pusztán az orvos és a beteg ügye, nem magánügy, jóval több annál. az orvos-beteg viszony átalakult a társadalom és az egészségügy kapcsolatává, s ez jelentősen gazdagította, kibővítette a hagyományos orvos-beteg kapcsolatot, fokozta az egészségügy, az orvos felelősségét. sőt, minden ember felelősségét önmagáért. a törvény- a jog mellett - e tekintetben is aktív szerepet ruházott a társadalom minden tagjára. eme aktív szerepnek a jelentősége az egészséges életben, a megelőzésben, a gyógyulásban mind egyéni, mind társadalmi méretben nem vadonatúj gondolat, de érvényesülése társadalmi méretben, csak a szocializmusban vált lehetővé. a történelem bebizonyította, hogy csak a szocialista társadalom képes megteremteni az egészségvédelem igazán haladó, humánus és hatékony módját, amely szerves része rendszerünknek, az egész nép és az egész társadalom ügye.

/folyt.köv./

-1-

of

bkk. 1. /dr. schultheisz... 1. folyt./rj

- a szocialista egészségügy a társadalmi-gazdasági és orvos-egészségügyi intézkedések széles körű rendszere. célja a lakosság egészségének megóvása, állandó javítása; a kedvező munka-, élet- és pihenési feltételek megteremtésével az ember harmonikus fizikai és szellemi fejlődésének, alkotó munkával eltöltött hosszú életének biztosítása. ennek érdekében a tudományos-műszaki haladás eredményeit felhasználva széles körűen gondoskodunk a betegségek megelőzéséről, és biztosítjuk mindenki számára az egyre magasabb szintű egészségügyi ellátást. az egész társadalom alkotó életterejének fejlesztésére, a mind teljesebb emberi személyiség gyarapítására törekszünk.

- a szocialista egészségügy fejlesztésének alapját a lakosság anyagi és kulturális életkörülményének állandó emelkedése, az anyagi-technikai bázis erősödése, az orvostudomány eredményei és a szakemberképzés folyamatos javítása teremti meg.

- a szocialista egészségügy és a társadalmi-gazdasági élet közötti szoros kapcsolat a szocialista termelési viszonyok jellegéből, e társadalom, a szocializmus lényegéből következik. összefügg azzal, hogy bár az ember a szocializmusban mindenekelőtt a munkában teljeseedik ki, mégsem csupán munkaerő. az emberiség történetében először és kizárólag a szocialista országok hozták létre és érvényesítik következetesen az állam teljes körű felelősségét minden állampolgár egészségéért. ez a felelősség abban is kifejezésre jut - nagyon fontos az ember sokoldalú fejlődése szempontjából -, hogy nemcsak megszűnt a munkanélküliség, nemcsak a munka jellege változott meg, hanem a munka értelme is.

- az egészségügyi szolgáltatás, ezen belül az orvosi ellátás ezzel a törvénnyel állampolgári jog lett, amely korábbi eredményeinkben gyökerezik és amelynek végrehajtása a fejlődés állandó folyamata. ez a jog értelemszerűen egyben kötelezettség is. az 1972-es törvény nem egyszerűen ugynevezett „tárcatörvény”, amely az egészségüggyel kapcsolatos jogi rendet határozza meg, hanem a társadalom egész életét, az állampolgárok közérzetét befolyásoló és meghatározó jogalkotás. nemzedékek vágyát, történelmünk haladó törekvéseinek beteljesülését valósítja meg még akkor is, ha tudjuk, hogy a fejlődés hol természetesen, hol ki-elégíthetően, hol a lehetőségekkel ellentmondóan fogalmaz meg új és új igényeket.
/folyt.köv./

ly

bkk. 1. /dr. schultheisz... 2. folyt./rj

- az egészségügyi törvény pusztán meghirdetése természetesen nagy, nem mindig teljesíthető, a kielégíthetőségénél gyorsabban növekvő igényeket is keltett. ez részben érthető, hiszen szocialista társadalmunk nagy vívmánya az egészségügyi ellátás állampolgári joggá való emelése. ugyanakkor a valóságból kell kiindulnunk és tudnunk kell, hogy nem rendelkezünk és ma sem rendelkezünk mindazokkal a feltételekkel, amelyek változtatás nélkül tennék lehetővé minden igény kielégítését. a reális kérdés inkább az, mit, mikor és hogyan tegyünk, mert mindent, mindenkor, mindenütt nem teljesíthetünk. rendelkezünk viszont, és a jövőben fokozatosan növekvő mértékben fogunk rendelkezni, a valóságos szükségletek és nem az óhajtott igények kielégítésének feltételeivel. mire gondolok például? visszatérhetek elhanyagolt mentőszolgálat gépkocsija egy régi kórház-épület, talán ujonnan berendezett, de sok ágyas kórtermébe viszi, ahol az otthon megszokott komfortját nélkülözni kénytelen. a legjobb szakellátás emléke is elhomályosul a gyógyuláskor - hiszen a gyógyulás akkor már természetesnek tűnik -, s a betegséget a kezeléssel együtt jobb is elfelejteni. ami azonban a betegben, a látogatóban, vagy hozzátartozóban meg szokott maradni, az a „hodály”, amelyben feküdt, az öreg épület képe, melynek esetleges „műemlék jellege”, sem szolgál vigasztalásul. íme a különbség a szükséglet és az igény között. a gyógyellátási szükségletet a felhozott esetben kielégítettük, a komfortérzést azonban nem mindenkor és nem mindenütt biztosítottuk, sőt a közeljövőben nem is tudjuk megadni.

- a törvény kereteket adott és feladatokat szabott meg, nem volt és nem lehetett célja társadalmi programok és irányelvek meghatározása. a végrehajtás a kormányzat feladata, és ebből következően elsősorban és közvetlenül 200 ezer egészségügyi dolgozónk, közöttük a 26 ezer orvos munkája.

- jelenthetem a tisztelt országgyűlésnek, hogy a kormánynak van határozatban megerősített egészségpolitikai koncepciója, az egészségügyi ágazatnak közép- és hosszú távú szakmai terve, és mindezek alapján a megbetegedési viszonyoknak megfelelő, a lehetőségekhez alkalmazkodó részprogramokat is elkészítettük. a napi feladatokat - a legkisebbeket is - a törvény szellemében és a szakma szabályainak megfelelően kell megoldanunk.
/folyt.köv./

ly

bkk 1. /dr. schultheisz 3.folyt./um

ezután az egészségügy anyagi vonzatairól szölt a miniszter. egyebek között elmondta:

- egy kórházi ágyon fekvő beteg egyszerű ellátásának átlagos napi költsége 262 forint akkor, ha orvosilag semmit nem csinálunk vele. ha már tüdőgyulladásból gyógyítjuk, ez az összeg 342 forintra emelkedik. a súlyos, életveszélyes állapotban levő beteg intenzív ágyon kezelésének költsége napi 3700 forint. egy nem túl komplikált szívműtétnél, amikor a beteg életét nemcsak évekkel, de évtizedekkel hosszabbíthatjuk meg, csak a közvetlen műtéti költség, a benne lévő devizával együtt 80 ezer forint. egy komplikáltabb szívműtét közvetlen költsége 120 ezer forint. három évvel ezelőtt Magyarországon mintegy 48 ezer gyermek betegedett meg kanyaróban. a közvetlen költség, amit az ellátásukra fordítottunk - nem számítva most a szülők termelésből kiesésének és táppénzének költségeit - 18 millió forint volt. sürgősen bevezettük a kanyaró elleni védőoltást is, ennek eredményeként az elmúlt évben alig haladta meg a kétszázat a kanyarós gyermekek száma. az oltás 8,5 millió forintba került. azt is lehetne mondani, ime az egészségügy ismét nyolc és félmillió forintot költött és el lehetne felejteni arról a 18 millióról, amelyet az elmúlt járványok során kiadott. ez utóbbit talán valóban el is lehetne felejteni, azt azonban végképp nem, hogy 48 ezer gyereket megkíméltünk a betegségtől és annak következményeitől. *Lvak*

- az elmúlt években a lehetőségeknek megfelelően alakult az egészségügy részesedése a nemzeti jövedelemből. a szükséglet, még inkább az igény ezt meghaladja. számolnunk kell azazal is, hogy a tudomány és a technika nem eléggé dicsérhető fejlődése az egészségügyi ellátásban, az eszközök gyártásában világszerte jelentős költségnövekedést eredményezett. így mi is jóval nagyobb összegeket tudnánk elkölteni, még hozzá nem is haszontalanul. ma már szükségletként kell kezelnünk számos olyan megvalósítandót, ami korábban még csak az óhajtott igényisorhoz tartozott, ezt az általános fejlődés hozza magával. a kielégítésnél ésszerűségekre kell törekednünk.

/folyt.köv./

07

bkk 1. /dr. schultheisz 4.folyt./um

- eredményeink az egészségügyben - és mindenekelőtt a megelőzés kiterjesztése - újabb problémákat tárnak fel. sajátos jelensége ez a fejlődés folyamatának, az egészségügyi ellátás tömegesítésének. nagyon jó és fontos, hogy ugrásszerűen növekszik a szervezett szűrés, a mélyreható egyedi vizsgálat. ezek kapcsán viszont nő a felderített, a ma még külsőleg tünetmentes betegek száma. vagyis a felelősséggel dolgozó egészségügy, a kétségtelen eredmények mellett, új és gyakran nehezebben megoldandó feladatot is kivált. jó, hogy ezt teszi! mindennel szembe kell nézni, ami árt az embernek. nem mondhatjuk azt, hogy fogjuk vissza az újabb, egyre jobb diagnosztikai eljárások bevezetését, a szűrések kiterjesztését. a válasz nyilvánvalóan csak egy lehet: végezzük tovább a dolgunkat. ehhez a kategórikusan kimondott „igen,-hez csatlakozik egy feltétel is: a lehetőséghez mért, a fokozatos, a fontossági sorrendhez igazodó fejlesztés.

- olyan korban élünk, amikor az orvostudomány elég gyakran ér el jelentős, a gyakorlat számára szükséges és jól felhasználható és felhasználható új eredményeket. ezek szükség szerinti hasznosítása tetemes anyagi áldozatba kerül. az újdonságok - főképp a nem biztos alapon nyugvók - alkalmazásának megvan a veszélye is. az egészségügyi és a tömegtájékoztatási dolgozóknak együttesen kell vigyázniuk arra, éppen az emberek érdekében, hogy még nem bizonyítottan hasznos vagy csodaszerek ne keltsenek felesleges, ostoba igény-hisztériát. nem engedhetjük meg azt a liberalizmust, amely csalódást és nem gyógyulást hoz, amely romlást okoz a betegnél. de azt is el kell kerülni, hogy felesleges izgalmat, sőt elégedetlenséget keltsünk az állampolgároknak. a közvéleményben sajnos még nem egyértelmű, hogy nem az a jó orvos, aki a legújabb gyógyszert írja fel, hanem az, aki a betegségnek megfelelően jár el. nem az az igazán jó újságcikk, amely „szenzációs”, eljárásokat és eredményeket reklámoz felelőtlenül, hanem az, amelyik a gyakorlatban leghatékonyabbnak bizonyultakat népszerűsíti.

/folyt.köv./

07

bkk 1. /dr. schultheisz ...5.folyt./um

- az utóbbi esztendőben szakmai, szervezeti intézkedésekkel is igyekeztünk és továbbra is igyekszünk munkánkat javítani. vitathatatlan, hogy az egészségügyben is sürgető feladat a megnövekedett igényekhez igazodó munkaszervezési, vezetési, irányítási módszerek tökéletesítése, és a már bevált módszerek általánosítása.

- az ellátás terén a legfőbb törekvés: a felnövekvő nemzedék, a munkaképes koruak és az idősök egészségének megővése, illetve a kezelés biztosítása. ezek egymásból következő feladatok, s kifejezetten olyan jellegűek, ahol az egészségpolitika és a szociálpolitika együttesen ösztönözheti az egészségügyi törvényben rögzített feladatok megoldását.

- a népesedéspolitikai határozat végrehajtásában elért általában jó eredmények mellett fontosak azok az erőfeszítések, amelyeket az óvodás, iskolás és serdülő koru gyermekek orvosi ellátására tettünk és kell tennünk még annak érdekében, hogy ne csak a járványok lehető kiküszöbölésével, hanem a megelőzés teljességével is biztosítsuk fejlődésüket egészséges felnőttekké. számítunk, nagyon számítunk a pedagógusokkal való együttműködésünk erősödésére. minden lehető el kell követnünk azért, hogy a felnövekvő nemzedékre boldogan és joggal mondhassuk: „ép testben, ép lélek,,.

- a felnőttek körében nemcsak gyógyító és megelőző tevékenységre van szükség, hanem olyan egészségügyi kultúra kialakítására is, amely nem az öngyógyítás, öngyógyszerezés veszélyes útjára tereli az embereket, hanem ébren tartja a saját testük és szellemük iránti felvilágosult felelősséget. a túlzó és ellenőrizetlen gyógyszerfogyasztás ellen nem a pénz, a költség miatt tiltakozunk, hanem az ember érdekében. azért fejlesztjük az orvosi ellátást, hogy mindenki attól kapjon segítséget, aki azt adni tudja. az egészségügyi kultúrának szerves része a helyes életmód, a helyes táplálkozás, a káros szokások elhagyása. komolyan kell venni az ilyen életviteli tényezőket, amelyek meghatározóan befolyásolják az ember, a társadalom egészségi állapotát.

/folyt.köv./

bkk 1. /dr. schultheisz ...6.folyt./um

a továbbiakban dr. schultheisz emil hangsúlyozta, hogy a szocialista egészségügy nemcsak a lakosság orvosi ellátásának megszervezését, a megfelelő szervek és intézmények működtetését foglalja magába, hanem mindazt a sokoldalú állami és társadalmi tevékenységet, amely a lakosság egészségnek megvédését szolgálja. a termelés intenzitásának növekedése, a munka gépesítése, automatizálása, az új vegyi anyagok széles körű bevezetése iparban és mezőgazdaságban, új követelményeket hozott létre az egészségóvás területén is. állandó tennivaló, hogy az orvostudomány és az orvosi gyakorlat megkülönböztetett figyelmet fordítson az emberi szervezetre károsan ható tényezők megelőzésére, ezek felderítésére, a dolgozók munkalkalmassága frissítését szolgáló új formák kutatására. a kedvező munkafeltételek megteremtése és a környezetvédelem biztosítása fontos állami feladat. már a tervezés idején érvényesíteni kell az egészségügyi követelményeket az új létesítményeknél, új gépeknél, új technológiai folyamatoknál.

társadalmunk, életszínvonalunk fejlődése lehetővé tette, hogy eltűnjenek és el is tűntek a táplálkozási hiánybetegségek. helyettük megjelent valami, ami ugyan nem mindig kellemtelen, de mégis oka lehet sokfajta betegségnek. magyarul: alaposan meghíztunk, és az európai súlycsoport élvonalába kerültünk. innét sem iszunk keveset és dohányzunk erősen. különösen figyelmeztető, hogy az alkohol, a nikotin már a fiatalok körében is általánosam rombol testi egészséget és morált egyaránt.

a vi. ötéves tervben megoldandó, már most formálódó feladatok kapcsán a miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy egyetlen ország egészségügye sem fejleszthet mindent egyszerre és egyidőben.

- a törvény életbe lépése óta az egészségügy, a gyógyító szakma szerkezete is változott, számos új orvosi szakág kezdte meg működését, több új szakintézet kapott hangsúlyos irányító szerepet, számos tanszék létesült. ez nem gyengíti, hanem erősíti azt a törvényszerűséget, hogy az egyes szakágak súlya a következő ötéves tervben sem lehet egyforma. meg kell határozunk bizonyos sorrendiséget, és ez nem szakmai minősítés, hanem ellátási szükséglet, amelyhez igazodva kell terveznünk. így történt ez a beszámolási időszakban, és a változó szükségletek, valamint a medicina változó, fejlődő lehetőségeinek figyelembevételével így kell történnie a jövőben is.

/folyt.köv./

bkk. 1. / dr. schultheisz... 7. folyt./rj

- a vi. ötéves terv szakmai programját hosszú távú egészségpolitikánk céljaival összhangban kell kialakítani. az eddiginél is fontosabb az alapellátás minőségi fejlesztése és a kórházi ágyak megoszlásának megfelelő alakítása. nemzetközi összehasonlítás szerint magyarországon található a beteg a leggyakrabban orvossal, évente átlagosan 150 milliószor, tehát egy állampolgár átlagban tizenöt-ször. ahhoz azonban, hogy a körzeti orvos teljes ellátásban részesíthesse a nála megjelenő betegek 70-80 százalékát, nemcsak az kell, hogy az orvos a felkészültségénél fogva ezt meg tudja tenni, és ne küldjön mindenkit tovább. az is fontos, hogy a beteg érezze és tudja, hogy a körzeti orvosnál kapott ellátás nem kisebb értékű és nem alacsonyabb rendű, mint amilyent a kórházban kaphat vagy kaphatna. a kórházba csak az kerüljön, akit csak és kizárólag ott tudnak ellátni. az idős emberek érdekében törekszünk a kórházi ágyarányok módosítására, az aktív és krónikus utókezelő ágyak megoszlásának helyes kialakítására. sokkal több, ugynevezett krónikus ágyra van szükségünk, s ez esetben aktív ágyaink, jelentős számbeli növelés nélkül, bizonyos minőségi javításokkal, a műszerezettség fokozásával elegendőek. különösen igaz ez budapesten. amíg az ágyaknál nem tudjuk a helyes arányokat kialakítani - s ez még éveket fog igénybe venni - új, egységes beutalási renddel kívánunk szakmailag elfogadható módon javítani a helyzetet.

az orvosképzésről úgy nyilatkozott a miniszter, hogy egyáltalán nem több orvosra van szükség, hanem olyan orvosokra, akik a diploma megszerzését követő 1-2 évi kórházi gyakorlat után az általános orvos nagyon nagy tudást és felelősséget jelentő funkcióját be tudják tölteni. nincs szükség 25 ezer tudósra, nem tudósjelölteket kell tömegesen képeznünk, hanem az egészségügypolitika meghatározott céljainak megfelelően jól képzett orvosokat. egyre nagyobb számban kívánjuk bevonni oktató kórházként a medikusképzésbe a kórházakat.

- orvosellátottságunk a nemzetközi statisztikai összevetésben kiemelkedően jó, ugyanakkor léteznek területi és szakmai megoszlási aránytalanságok. ezen a helyzeten csak akkor tudunk változtatni, ha nem becsüljük le ugyan az elméleti felkészültséget, de a fiatal orvosok több gyakorlati ismerettel, nagyobb klinikai-kórházi képzettséggel kerülnek ki az egyetemekről.

/folyt.köv./

07

bkk. 1. / dr. schultheisz... 8. folyt./rj

arról is szólt dr. schultheisz emil, hogy a magyar egészségügyben csaknem egyedülálló módon a kutatóhálózat az egészségügyi ellátó hálózatra és az oktató intézményekre épült. nem is kívánjuk, hogy külön intézményrendszerek alakuljanak ki, az orvostudományi kutatás szintje magyarországon magas. a nemzetközi érdeklődés jól bizonyítja ennek elismerését.

- a beszámolási időszakban tovább erősítettük, fejlesztettük együttműködésünket a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval és a kgst tagállamokkal. a tudományos kutatások terén való szoros együttműködés mellett egymást kölcsönösen tájékoztatjuk tapasztalatainkról. új lendületet kapott a fejlődő országokkal való együttműködés, amely során hazánk sok esetben nyújt humánus segítséget. az együttműködés alapján jelenleg több száz orvos és más egészségügyi szakember dolgozik a fejlődő országokban. ugyancsak fokozódott a fejlett tőkés országokkal való együttműködés. növekedett azon országok száma, amelyekkel kormányközi egyezmény megkötésére került sor. az együttműködés a kölcsönös előnyök alapján történik.

- a jövő tennivalói között két részletkérdés megoldása messze meghaladja az egészségügy lehetőségeit, ugyanakkor nem halasztható a társadalmi méretű erőfeszítés fokozása a kedvezőbb helyzet elérése érdekében.

- az egyik az orvosi és a foglalkozási rehabilitáció, amelyet igen fontosnak tartok mind az egyén, mind a társadalom szempontjából. az ügy előmozdítása nem tűr halasztást. a parlament szociális és egészségügyi bizottságának legutóbbi vitája nyomán még inkább úgy tűnik, hogy rendezése egyben jogszabályi változtatást is igényel. nem lehet ezzel a feladattal csak a változtatásokat, az üzemeket terhelni, amelyekről e helyen is köszönettel kell elmondanom, hogy sokat tesznek az egészségügy érdekében.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / dr. schultheisz... 9. folyt./rj

- a másik kérdéskör az átlagos életkor alakulása. örülünk annak, hogy ma az emberek hazánkban nemcsak egyszerűen élni akarnak, hanem sokáig, mind tovább akarnak aktívak és hosszú életűek lenni. e vágy teljesítése érdekében mindannyiunknak össze kell fognunk. legyen a társadalom jó szövetségese az egészségügynek a hosszú és boldog emberi életért vívott nehéz küzdelemben.

- a szocialista egészségügy előtt álló célok elérésének le-téteményesei az orvosok és az egészségügyi dolgozók. teljes felelősséggel állíthatom, hogy feladataikat - sokszor mostoha kör-
rűlmények között - növekvő színvonalon, gyarapodó szakmai tu-
dással, áldozatkészen végzik. nem panaszképpen mondom, de aligha véletlen, hogy az értelmiség között az orvosi átlagéletkor a legalacsonyabb. a beszámolási időszakban javult anyagi és erköl-
csi megbecsülésük. 1977-ben és 1978-ban a minisztertanács dön-
tése alapján teljes körű, számottevő béremelésre kerülhetett sor. ami az erkölcsi elismerés egyetlen módját illeti, szinte nincs olyan nap, hogy ne találkoznék indokolt kitüntetési javas-
latokkal.

- nem hallgathatók azokról a részben indokolt, de semmiképpen sem általánosítható megjegyzésekről, amelyek anyagi szemléletet bírálnak. erélyesen fellépünk azokkal az egészségügyi dolgozó-
kkal szemben, akik olyan magatartást tanúsítanak, hogy szinte ki-
kényszerítik a betegtől a külön anyagi szolgáltatás valamilyen formáját. a kivételesen előforduló elítélendő esetek nem homá-
lyosíthatják el dolgozóink tulnyomó többségének szocialista hivatástudatát, példás magatartását. az országgyűlés előtt is megköszönöm az orvosok, az egészségügyi dolgozók többségének a ma-
gas szintű szakmai és egyben társadalompolitikai munkát, a jó szót, a gondoskodást.

arról is beszámolt a miniszter, hogy az egészségügyi tárca-
nak a tanácsi szervekkel való együttműködése egyre termékenyebb. a tanácsok tevékenységében kiemelt szerepe van a területükön élő lakosság ellátásának, törvényi kötelezettségükből adódóan az egészségügyi intézményhálózat fejlesztésének. sok helyen jó gya-
korlattá vált a rendelkezésre álló többletforrások átcsoportosítá-
sa halaszthatatlan egészségügyi feladatok megoldására.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / dr. schultheisz... 10. folyt./rj

befejezésül dr. schultheisz emil egyebek között hangsúlyoz-
ta:

- magyarországon a népi hatalom kezében jó kezekben van az egészségügy. a betegségek megelőzése érdekében kifejtett tevékeny-
ség hatékony, az általános betegellátás sok vonatkozásban lé-
nyegesen jobb, mint jónéhány nálunk sokkal gazdagabb fejlett tő-
késországban. hazánkban a legkisebb településtől a fővárosig, nap-
pal és éjjel, munkanapon és ünnepnapon megfelelő orvosi ellátás-
hoz juthat minden rászoruló. pártunk programja, a xi. kongresz-
szus határozata sokoldalúan és helyesen határozta meg tennivaló -
inkat, a törvény ezek szellemében fogant. jó uton járunk, jót cselekszünk. így érez és gondolkodik velem együtt az egészségügy minden dolgozója. ezért is, ennek ismeretében, kérem feladataink folyamatos megvalósításához egész társadalmunk további segítségét.

- kérem a tisztelt országgyűlést, hogy fogadja el az egészségügyi törvény végrehajtásáról szóló beszámolót. /mti/

-.-

10

-11-

parlament

bkk. 2. az országgyűlés őszi ülészsaka

t/dg/don/gy/km/ma/of/um/rj pr 1979. szeptember 26.

három napirendet fogadott el őszi ülészsakára az országgyűlés: a képviselők megvitatják az egészségügyi miniszter valamint a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének beszámolóját és sor kerül interpellációkra is.

a szerdán délelőtt 11 órakor megkezdődött tanácskozáson az ülésterem padsoraiban helyet foglaltak: kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, biszku béla, fock jános, gáspár sándor, huszár istván, németh károly, óvári miklós az mszmp politikai bizottságának tagjai, brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, továbbá a központi bizottság titkárai. jelen voltak a kormány tagjai, s - az emeleti páholyokban - a budapesti diplomáciai képviselők vezetői.

apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke nyitotta meg az ülészsakot. ezt követően az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a nyári ülészsak óta végzett munkáról, s döntött az ülészsak napirendjéről.

1./ az egészségügyi miniszter beszámolója az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény végrehajtásáról,

2./ a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének beszámolója a népi ellenőrzés munkájáról,

3./ interpellációk

ezután - az elfogadott napirendnek megfelelően - dr. schultzeisz emil egészségügyi miniszter tartotta meg beszámolóját.

/folyt.köv./

11.15 rj

-12 -

BP

1980-08

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ....1. folyt./um

/a szerkesztőségek figyelmébe!

... a mai bkk 1-es kiadásunkon közölt schultheisz beszédet v i s s z a v o n j u k, helyette az egészségügyi miniszter alábbi beszámolóját kérjük használni:

x x x

... az országgyűlés 1972-ben az egészségügyi törvény megalkotásakor abból indult ki, hogy szocializmust építő hazánkban az egészség-betegség, nem pusztán az orvos és a beteg ügye, nem magánügy, jóval több annál. az orvos-beteg viszony átalakult a társadalom és az egészségügy kapcsolatává, s ez jelentősen gazdagította, bővítette a hagyományos orvos-beteg kapcsolatot, fokozta az egészségügy, az orvos felelősségét. sőt, minden ember felelősségét önmagáért. a törvény - a jog mellett - e tekintetben is aktív szerepet ruházott a társadalom minden tagjára. eme aktív szereplésnek a jelentősége az egészséges életben, a megelőzésben, a gyógyulásban mind egyéni, mind társadalmi méretben nem új gondolat, de érvényesülése társadalmi méretben, csak a szocializmusban vált lehetővé.

... a történelem bebizonyította, hogy csak a szocialista társadalom képes megteremteni az egészségvédelem igazán haladó, humánus és hatékony módját, amely az egész nép ügye.

... a szocialista egészségügy a társadalmi-gazdasági és orvos-egészségügyi intézkedések széles körű rendszere. célja a lakosság egészségének megóvása, állandó javítása; a kedvező munka-, élet- és pihenési feltételek megteremtésével az ember harmónikus fizikai és szellemi fejlődésének, alkotó munkával eltöltött hosszú életének biztosítása. ennek érdekében a tudományos haladás eredményeit felhasználva széles körben gondoskodik a betegségek megelőzéséről és biztosítja mindenki számára az egyre magasabb szintű egészségügyi ellátást.

/folyt.köv./

- 13 -

11.50/um

3P

bkk 2. /az országgyűlés.....2. folyt./um

a szocialista egészségügy fejlesztésének alapját a lakosság anyagi és kulturális életkörülményének állandó emelkedése, az anyagi-technikai bázis erősítése, az orvostudomány eredményei és a szakemberképzés folyamatos javítása teremti meg. a társadalmi változások hatása állampolgáraink egészségének javulásában, alkotóképességének növekedésében mérhető le.

a szocialista egészségügy és a társadalmi-gazdasági élet közötti szoros kapcsolat a szocialista termelési viszonyok jellegéből, a szocializmus lényegéből következik. ez összefügg azzal, hogy bár az ember a szocializmusban mindenekelőtt a munkában teljeseedik ki, mégsem csupán munkaerő. az emberiség történetében először és kizárólag a szocialista országok hozták létre és érvényesítik következetesen az állam teljes körű felelősségét minden állampolgár egészségéért. ez a felelősség abban is kifejezésre jut - és ez nagyon fontos az ember sokoldalú fejlődése szempontjából -, hogy nemcsak megszűnt a munkanélküliség, nemcsak a munka jellege változott meg, hanem a munka értelme is.

az egészségügyi szolgáltatás, ezen belül az orvosi ellátás ezzel a törvénnyel állampolgári jog lett, amely korábbi eredményeinkben gyökerezik és amelynek végrehajtása a fejlődés állandó folyamata. ez a jog értelemszerűen egyben kötelezettség is. az 1972-es törvény nem egyszerűen ugynevezett „tárcatörvény”, amely az egészségüggyel kapcsolatos jogi rendet határozza meg, hanem a társadalom egész életét, az állampolgárok közérzetét befolyásoló és meghatározó jogalkotás. nemzedékek vágyát, ujkori történelmünk haladó törekvéseinek beteljesülését valósítja meg még akkor is, ha tudjuk, hogy a fejlődés új meg új igényeket támaszt, amelyeket csak fokozatosan elégíthetünk ki, most is és a jövőben is.

/folyt.köv./

:
11.5/um

BP

14 -

bkk 2. /az országgyűlés ...3. folyt./um

az egészségügyi törvény pusztá meghirdetése természetesen nagy igényeket is keltett. ez részben érthető, hiszen szocialista társadalmunk igen nagy vívmánya az egészségügyi ellátás állampolgári joggá való emelése. ugyanakkor a valóságból kell kiindulnunk és tudnunk kell, hogy nem rendelkeztünk és ma sem rendelkezünk mindazokkal a feltételekkel, amelyek lehetővé tennék minden új igény kielégítését. a kérdés inkább az, mit, mikor és hogyan tegyünk, mert mindent, mindenkor, mindenütt, nem teljesíthetünk. rendelkezünk és a jövőben fokozatosan növekvő mértékben fogunk rendelkezni a valóságos szükségletek, de nem feltétlenül minden igény, kívánság kielégítésének feltételeivel. mire gondolok például? talán visszatetszést kelthet, ha valakit heveny súlyos betegsége esetén a jól szervezett mentőszolgálat gépkocsija egy régi kórházépület, talán újonnan berendezett, de sok ágyas kórtermébe viszi, ahol az otthon megszokott komfortját nélkülözni kénytelen. a legjobb szakellátás emléke is néha elhomályosul a gyógyuláskor - hiszen a gyógyulás akkor már természetesen tűnik -, s a betegséget a kezeléssel együtt jobb is elfelejteni. ami azonban a betegben, a látogatóban, vagy hozzátartozóban meg szokott maradni, az a „hodály”, amelyben feküdt, az öreg épület képe, melynek esetleges „műemlék jellege”, sem szolgát vigasztalásul. ime a különbség a szükséglet és az igény között. a gyógyellátási szükségletet ez esetben kielégítettük, a komfortérzést azonban nem mindenkor, és nem mindenütt biztosítottuk, sőt a közeljövőben sem mindig tudjuk megadni.

a törvény kereteket adott és feladatokat szabott meg, nem volt és nem lehetett célja szakmai programok és irányelvek meghatározása. a végrehajtás a kormányzat feladata.

- jelenthetem a tisztelt országgyűlésnek, hogy a kormánynak van határozatban megerősített egészségpolitikai koncepciója, az egészségügyi ágazatnak közép- és hosszú távú szakmai terve, és mindezek alapján a megbetegedési viszonyoknak megfelelő, a lehetőségekhez alkalmazkodó részprogramokat is elkészítettük. a napi feladatokat - a legkisebbeket is - a törvény szellemében és a szakma szabályainak megfelelően kell megoldanunk.

ezután az egészségügy anyagi vonzatairól szólt a miniszter. egyebek között elmondta:

/folyt.köv./

- 15 -

12.00/um

BP

bkk 2. /az országgyűlés ....4. folyt./rj

- egy kórházi ágyon fekvő beteg ellátásának átlagos napi költsége 260-270 forint akkor, ha semmit nem csinálunk vele. egy kisebb megbetegedés esetén ez az összeg 340-360 forintra emelkedik. a súlyos, életveszélyes állapotban levő beteget ellátó intenzív kórházi ágyon egy beteg napi kezelési költsége 3700 forint. egy nem túl komplikált szívműtétnél, amikor a beteg életét nemcsak évekkel, de évtizedekkel hosszabbíthatjuk meg, csak a közvetlen műtéti költség a benne levő devizával együtt 80 ezer forint. egy komplikáltabb szívműtét közvetlen költsége 120-130 ezer forint. három évvel ezelőtt Magyarországon mintegy 48 ezer gyermek betegedett meg kanyaróban. a közvetlen költség, amit az ellátásukra fordítottunk - nem számítva most a szülők termelésből kiesésének és táppénzének költségeit - 18 millió forint volt. bevezetve a kanyaró elleni védőoltást, ennek eredményeként az elmúlt évben alig haladta meg a kétszázat a kanyarós gyermekek száma. az oltás 8.5 millió forintba került. azt is lehetne mondani, ime az egészségügy ismét nyolc és fél millió forintot költött és el lehetne felejtkezni arról a 18 millióról, amelyet az elmúlt járványok során kiadott. ez utóbbit talán valóban el is lehetne felejtetni, azt azonban végképp nem, hogy 48 ezer gyereket megkíméltünk a betegségtől és annak következményeitől.

- az elmúlt években a lehetőségeknek megfelelően alakult az egészségügy részesevé a nemzeti jövedelemből. a szükséglet, még inkább az igény ezt meghaladja. számolnunk kell azzal is, hogy a tudomány és a technika nem eléggé dicsérhető fejlődése az egészségügyi ellátásban világméretű költségrobbanást hozott létre. így mi is jóval nagyobb összegeket tudnánk elkölteni, még hozzá nem is haszontalanul. ezért a ránk bízott anyagi javak felhasználása során nagyfokú gondosságra és ésszerűségekre kell törekednünk.

- eredményeink az egészségügyben újabb problémákat tárnak fel. sajátos jelensége ez a fejlődés folyamatának, az egészségügyi ellátás és a megelőzés kiterjesztésének. ugrásszerűen növekszik a szervezett szűrés, vagy egyedi vizsgálat kapcsán felderített, ma még tünet mentes betegek száma. vagyis a felelőséggel dolgozó egészségügy, a kétségtelen eredmények mellett, új és gyakran nehezebben megoldható feladatot is teremt. az elmondottakból következhet a kérdés: ne törekedjünk egyre újabb, egyre jobb diagnosztikai eljárások bevezetésére, a szűrések kiterjesztésére? a válasz nyilvánvalóan csak egy lehet: de igen! ehhez a kategorikusan kimondott igenhez csatlakozik egy feltétel is: a lehetőséghez mért fokozatos, a fontossági sorrendhez igazodó fejlesztés.

/folyt.köv./

12.05 rj

-16 -

3P

bkk. 2. /az országgyűlés...5. folyt./rj

- olyan korban élünk, amikor az orvostudomány elég gyakran ér el jelentős, a gyakorlat számára szükséges és jól felhasználható és felhasználható eredményeket. ezek szükség szerinti hasznosítása tetemes anyagi áldozatba kerül. új, hatékony gyógyszerek bevezetését, az orvostechika állandó fejlesztését biztosítjuk. ugyanakkor az újdonságok - főképp a nem biztos alapon nyugvók - alkalmazásának megvan a veszélye is. az egészségügyi és a tömegtájékoztatási dolgozóknak együttesen kell vigyázniuk arra, éppen az emberek érdekében, hogy még nem bizonyítottan hasznos vagy egyenesen káros, de divatos eljárások, avagy csodaszerek ne keltsenek felesleges igényeket, igényeket, amelyek családást és nem gyógyulást hoznak a betegnél. azt is el kell kerülni, hogy felesleges izgalmat, sőt elégedetlenséget keltsünk az állampolgároknak. a közvéleményben sajnos még nem egyértelmű, hogy nem az a jó orvos, aki a legújabb gyógyszert írja fel, hanem az, aki a betegségnek megfelelőt adja. nem az az igazán jó ujságcikk, amely „szenzációs”, eljárásokat és eredményeket reklámoz, hanem az, amelyik a gyakorlatban leghatékonyabbnak bizonyultakat ismerteti.

- az utóbbi esztendőknél szakmai, szervezeti intézkedésekkel is igyekeztünk és továbbra is igyekszünk munkánkat javítani.

- vitathatatlan, hogy az egészségügyben is sürgető feladat a megnövekedett igényekhez igazodó munkaszervezési, vezetési, irányítási módszerek tökéletesítése és a már bevált módszerek általánossá tétele, s nem utolsó sorban - minden pénz nélkül - szükséges a jó szó, a gondoskodás.

- az ellátás terén a legfőbb törekvés: a felnövekvő nemzedék, a munkaképes korúak és az idősök egészségének megóvása, illetve a kezelés biztosítása. ezek egymásból következő feladatok, s kifejezetten olyan jellegűek az esetek zömében, ahol az egészségpolitika és a szociálpolitika együttesen ösztönözheti az egészségügyi törvényben rögzített feladatok megoldását.

/folyt.köv./

12.10 rj

-17-

3P

bkk. 2. /az országgyűlés... 6. folyt./nj

- a népesedéspolitikai határozat végrehajtásában elért általában jó eredmények mellett fontosak azok az erőfeszítések, amelyeket az óvodás, iskolás és serdülő korú gyermekek orvosi ellátására tettünk, de sokat kell még tennünk annak érdekében, hogy nemcsak a járványok lehető kiküszöbölésével, hanem a megelőzés teljességével is biztosítsuk fejlődésüket egészséges felnőttekké.

számítunk a pedagógusokkal való további együttműködésünk erősödésére. minden lehető el kell követnünk azért, hogy a fel-növekvő nemzedékre joggal mondassuk a régi, de ma is érvényes mondást: „ép testben, ép lélek,..

- a felnőttek körében nemcsak gyógyító és megelőző tevékenységre van szükség, hanem olyan egészségügyi kultúra kialakítására is, amely ébren tartja a saját testük és szellemük iránti felvilágosult felelősséget s nem tereli az öngyógyítás, öngyógyszerezés veszélyes útjára az embereket. a túlzó gyógyszerfogyasztás ellen nem a pénz, a költség miatt tiltakozunk, hanem az emberért. az egészségügyi kultúrának szerves része a helyes életmód, a helyes táplálkozás, a káros szokások elhagyása. komolyan kell venni azokat a rossz szokásokat, szenvedélyeket, amelyek meghatározóan befolyásolják az embert, s rajta keresztül a társadalom egészségét. sajnálatos, hogy ma még az alkoholfogyasztás terén is az élenjárók közé tartozunk.

- a termelés intenzitásának növekedése, a munka gépesítése, automatizálása, új vegyi anyagok bevezetése új követelményeket is támaszt. állandó tennivaló, hogy az egészségügy és az orvosi gyakorlat megkülönböztetett figyelmet fordítson az emberi szervezetre károsan ható tényezők megelőzésére, ezek fel-derítésére. a kedvező munkafeltételek megteremtése és a környezetvédelem biztosítása fontos állami feladat. már a tervezés idején érvényesíteni kell a közegészségügyi követelményeket az új létesítményeknél, gépeknél, technológiai folyamatoknál.

/folyt.köv./

12.15 nj

-18-

37

bkk. 2. / az országgyűlés...7. folyt./nj

- a vi. ötéves tervben megoldandó, már most formálódó feladatok kapcsán a miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy egyetlen ország egészségügye sem fejleszthet mindent egyszerre és egy időben. a törvény életbe lépése óta az egészségügy, a gyógyítás szakmai szerkezete is változott, számos új orvosi szakág kezdte meg működését, több új szakintézet kapott irányító szerepet. ez nem gyengíti, hanem erősíti azt a törvényszerűséget, hogy az egyes szakágak súlya a következő ötéves tervben sem lehet egyforma. meg kell határoznunk bizonyos sorrendiséget és ez nem szakmai minősítés, hanem ellátási szükséglet, amelyhez igazodva kell terveznünk. így történt ez a beszámolási időszakban is, és a változó szükségletek, valamint a medicina változó, fejlődő lehetőségeinek figyelembevételével így kell történnie a jövőben is.

- a vi. ötéves terv szakmai programját egészségpolitikánk hosszú távú céljaival összhangban kell kialakítani. az eddiginél is fontosabb az alapellátás minőségi fejlesztése és a kórházi ágyak megoszlásának megfelelő kialakítása. nemzetközi összehasonlítás szerint Magyarországon található a paciens a leggyakrabban orvossal, évente átlagosan 150 milliószor, tehát egy állampolgár átlagban közel tizenötször. ahhoz azonban, hogy a körzeti orvos kielégítő ellátásban részesíthesse a nála megjelenő betegek mintegy 70-80 százalékát, nemcsak az kell, hogy az orvos felkészültségénél fogva ezt meg tudja tenni, az is fontos, hogy a beteg érezze és tudja, hogy a körzeti orvosnál kapott ellátás nem kisebb értékű és nem alacsonyabb rendű, mint amilyent a kórházban kaphat. a kórházba lehetőleg az kerüljön, akit kizárólag ott tudnak meggyógyítani.

az idős emberek érdekében törekszünk a kórházi ágyarányok módosítására, az aktív és krónikus, utókezelő ágyak arányának helyes kialakítására.

/folyt.köv./

12.20 nj

-19 -

37

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés...8. folyt./um

különösen nagy gondjaink vannak a fekvőbeteg ellátással budapesten. mindaddig, amíg a helyes kórházi ágyarányokat kialakítani nem tudjuk - s ez még hosszabb időt fog igénybe venni - új, országosan egységes beutalási renddel kívánunk szakmailag elfogadható módon javítani a helyzetet.

az orvosképzésről úgy nyilatkozott a miniszter, hogy nem több orvosra van szükség, hanem olyan orvosokra, akik a diploma megszerzését követő 1-2 évi kórházi gyakorlat után az általános orvos nagyon nagy tudást és felelősséget jelentő funkcióját is be tudják tölteni. nincs szükség 25 ezer tudósra, nem tudósjelölteket kell tömegesen képeznünk, hanem az egészségügyi ellátás meghatározott céljainak megfelelően jól képzett orvosokat. egyre nagyobb számban kívánjuk bevonni oktató kórházként a medikusképzésbe a kórházakat.

- orvosellátottságunk a nemzetközi statisztikai összehasonításban kiemelkedően jó, ugyanakkor léteznek területi és szakmai megoszlási aránytalanságok. ezen a helyzeten csak akkor tudunk változtatni, ha nem becsüljük ugyan le az elméleti felkészültséget, de a fiatal orvosok több gyakorlati ismerettel, nagyobb klinikai-kórházi képzettséggel kerülnek ki az egyetemekről.

arról is szólt dr. schultheisz emil, hogy a magyar egészségügyben - csaknem egyedülálló módon - a kutatóhálózat az egészségügyi ellátó hálózatra és az oktató intézményekre épül. nem is kívánjuk, hogy külön intézményrendszere alakuljon ki. az orvostudományi kutatás szintje magyarországon magas, s ezt bizonyítja a hazai és a nemzetközi elismerés is.

- a beszámolási időszakban tovább erősítettük, fejlesztettük együttműködésünket a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval és a kgst tagállamokkal. növekedett azon országok száma, amelyekkel kormányközi egyezmény megkötésére került sor. az együttműködés a kölcsönös előnyök alapján folyik, részét képezve a békés egymás mellett élés politikájának.

/folyt.köv./
.12.25 um

-20-

3P

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 9. folyt./um

- a szocialista egészségügy előtt álló célok elérésének letéteményei az orvosok és az egészségügyi dolgozók. felelősséggel állíthatom, hogy feladataikat - sokszor mostoha körülmények között - növekvő színvonalon, gyarapodó szakmai tudással, áldozatkészen végzik. a beszámolási időszakban javult anyagi és erkölcsi megbecsülésük. 1977-ben és 1978-ban a minisztertanács döntése alapján teljes körű, számottevő béremelésre kerülhetett sor. ami az erkölcsi elismerést illeti, szinte nincs olyan nap, hogy ne találkoznék indokolt kitüntetési javaslatokkal.

- nem hallgathatok azokról a részben indokolt, de semmiképpen sem általánosítható megjegyzésekről, amelyek anyagias szemléletet bírálnak. erélyesen fellépünk azokkal az egészségügyi dolgozókkal szemben, akik olyan magatartást tanúsítanak, hogy szinte kikényszerítik a betegtől a külön anyagi szolgáltatás valamilyen formáját. a kivételesen előforduló elitelendő esetek nem homályosíthatják el dolgozóink tulnyomó többségének hivatástudatát, példás magatartását, áldozatkészségét. csatlakozva kádár elvtárs tegnapi beszédében elhangzottakhoz, engedjék meg, hogy az országgyűlés magas színe előtt köszönjem meg az orvosok, az egészségügyi dolgozók tulnyomó többségének a kifejtett magas szintű szakmai munkát, a jó szót, a gondoskodást.

arról is beszámolt a miniszter, hogy az egészségügyi tárcának a tanácsi szervekkel való együttműködés egyre termékenyebb. a tanácsok tevékenységében kiemelt szerepe van a területükön élő lakosság ellátásának, törvényi kötelezettségükből adódóan az egészségügyi intézményhálózat fejlesztésének. sok helyen jó gyakorlattá vált a rendelkezésre álló többlet-források átcsoportosítása halaszthatatlan egészségügyi feladatok megoldására.

/folyt.köv./

- 21 -

12.30/um

3P

bkk 2. /az országgyűlés ...10. folyt./um

befejezésül dr. Schultheisz Emil egyenként között hangsúlyozta:

- Magyarországon a népi hatalom kezében lévő egészségügy jelentősen fejlődött. a betegségek megelőzése érdekében kifejlesztett tevékenység hatékony, az általános betegellátás sok vonatkozásban lényegesen jobb, mint Jónéban. nálunk sokkal gazdagabb fejlettségű országban. ma Magyarországon a legkisebb településtől a fővárosig, nappal és éjjel, munkanapokon és ünnepnapon megfelelő orvosi ellátáshoz juthat minden rászoruló. pártunk programja, a XI. kongresszus határozata sokoldalúan határozta meg a tennivalóinkat és most, amikor, ha nem is a törvény végrehajtásának befejezéséről, hanem jelenlegi állásáról jelentek, teljes felelősséggel állíthatom, gyarapítottuk hazánk és népünk történelmi eredményeit.

- hét és fél évvel ezelőtt hagyta jóvá parlamentünk az egészségügyi törvényt. feladataink folyamatos megvalósításához igényelve a további hatékony segítséget, kérem az országgyűlést, hogy az egészségügyi törvény végrehajtásáról szóló beszámolót fogadja el./

dr. Pesta László /bp. 5. vk./ az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának elnöke emlékeztetett arra, hogy a törvény hatályba lépése óta eltelt hét esztendő során a bizottság mindenkor igyekezett elősegíteni e döntő jelentőségű jogszabály érvényesülését. nem múlt el egyetlen esztendő sem, hogy üléseken és helyszíni találkozásokon meg nem vizsgálták volna az egészségügy valamely fontos és időszerű problémájának megoldási lehetőségeit. többször tartottak együttes ülést az országgyűlés ipari, mezőgazdasági, kulturális, építési, jogi és igazságügyi, valamint terv és költségvetési bizottságával.

/folyt. köv./

- 22 -

12.35/um

BP

bkk 2. /az országgyűlés ....11. folyt./um

a szociális és egészségügyi bizottság a parlamenti ülészakot megelőző tanácskozásán - ahol a törvény végrehajtását tekintették át - számos kérdést vetettek fel, s számos javaslatot tettek. szorgalmazták például, hogy a legdrágább műszereket és berendezéseket olyan tájközpontokban működő kórházakban helyezték el, ahol azokat a leggyakrabban használják. felvetették: a szombat-vasárnapi folyamatos szolgálat igényével „összhangba”, kell hozni az egészségügyi szakdolgozók javadalmazását. nyomatékkal esett szó arról is, hogy a higiéné rovására, nem szabad megengedni a betegellátás csorbitásával együttjáró takarékoskodást. türehtelen - foglaltak állást a képviselők -, hogy sok család helyezi el kórházban otthon is ápolható idős családtagjait, néha hónapokra is.

a szociális és egészségügyi bizottság - az ipari bizottsággal együtt - a későbbiekben két nagyon fontos témát ismét napirendre kíván tűzni. az egyik a gyógyszerellátás hazai bázisának kérdése, a másik a baleset vagy betegség következtében rokkanttá vált emberek rehabilitációja. az egészségügyi rehabilitációt ugyanis az esetek többségében nem követi munkahelyi rehabilitáció, így sok olyan ember is rokkant díjasként él tovább, aki - megfelelő munkakörben - hasznos tevékenységet végezhetne.

az egészségügyi törvény is nagy súlyt helyez a megelőzésre és ennek eredményei hazánkban rendkívül figyelemre méltóak. a megelőzés azonban csak akkor eredményes, ha a szabályokat mindenütt betartják - mondotta dr. Pesta László és emlékeztetett a veszprém és zala megyei vérhas járványra. a közbiztonság tevékenységét nagyon komolyan kell támogatniuk a szabályok betartását ellenőrző szakemberek munkáját.

a szociális és egészségügyi bizottság örömdetes tényként nyugtázta, hogy a párt, a kormány megkülönböztetett figyelemmel foglalkozik az egészségügy helyzetével és fejlesztésével. a miniszteri beszámoló tartalma és tendenciája pedig garancia a továbblépést illetően. a bizottság - zárta beszédét dr. Pesta László - elismeri és nagyra értékeli az egészségügyi dolgozók munkáját, helytállását, fadorozását.

/folyt. köv./
12.45/um

- 23 -

BP

bkk 2. /az országgyűlés .....12. folyt./um

molnár endre /budapest, 58. vk./, az mszmp budapesti bizottságának titkára a többi között hangsúlyozta: összetett és sokrétű feladat az egészségügyi helyzet javítása. az élet és munkafeltételek, az életmód és a szemlélet problémái is gyakran ide torkollanak. az egészségvédelemben előtérbe kerülnek a megelőzés, az egészséges életvitelre nevelés feladatai. olyan fontos kérdésekről van szó, mint a családtervezés, a házasság higiénája, a lakással, gyermekintézménnyel való ellátás, a testnevelés, a dohányzás és az alkoholizmus, az egészséges munkakörnyezet, vagy a munkavédelem.

- nyilvánvaló - folytatta a képviselő -, hogy amikor az élet alapproblémái, a munka, az ételmezés és a ruházkodás, a lakás, a közlekedés vagy az oktatás alapkérdéseit elfogadható módon megoldja a szocializmus, akkor előtérbe kerülnek a minőségi követelmények. ez tükröződik mindinkább az egészségügyi ellátásban is.

- az egészségügy újabb eredményeinek eléréséhez a már létrehozott alapokra építve kell tovább haladni. most már kevesebb lesz a látványos siker, és ezekért is színvonalasabb, kitartóbb átgondoltabb munkát kell végezni.

felszólalásában az egészségügyi ellátás javításának tartalékaira is felhívta a figyelmet. - az egészségügyben is törekedni kell a meglévő anyagi és személyi feltételek jó hasznosítására - mondotta. - itt is sok a tartalék. a kórházi ágyak jelentős részét olyan krónikusan beteg, idős emberek foglalják le, akik nem igényelnek intenzív orvosi ellátást. a kórházak nagy részében péntektől hétfőig gyakorlatilag csak ügyeletet tartanak. komoly vizsgáló, gyógyító munka nem folyik. el kell terjeszteni a folyamatos ellátást, amit budapesten kezdeményeztünk és négy kórházban sikerrel kipróbáltunk. egyenletlen a felszereltség és a műszerezettség, gyakran rossz a nagy értékű felszerelések, berendezések kihasználtsága. javításra vár a munka szervezése, az erők az eszközök kihasználása az egészségügyben is. az okos és tényleges integráció előre vihet bennünket. ma jól berendezett üzemi rendelőket napi 1-2 órában át használunk ki. alkalmasint drága orvosi műszerek és berendezések is egy-egy intézmény, osztály ,,feudumát,, jelentik. és valljuk be - mondta a képviselő - az egészségügyben sem mindenütt eredményünk a kifogástalan munka, a fegyelem, a rend és a tisztaság. ezek a gondok sem a betegek, sem az orvosok, az egészségügyi dolgozók helyzetét nem könnyítik - hangsúlyozta molnár endre.

/folyt.köv./

- 24 -

13.00/um

3P

bkk. 2. / az országgyűlés... 13. folyt./rj

gulyás emilné /szabolcs m. 20. vk./, a hazafias népfront megyei bizottságának titkára rámutatott:

- az élet igazolta, hogy jelentős eredményeket lehet elérni megfelelő gazdasági, társadalmi alapokon, jól felkészült, áldozatkészen dolgozó emberekkel. igazolta ezt az egykor oly szerényen ellátott szabolcsban is. megyénkben az orvosi körzetek száma az 1972. évi 208-ról napjainkra 234-re, az intézmények műszerezettségének értéke 70 millió forintról 247 millió-ra nőtt. a csecsemőhalandóság 36,8 ezrelékről 30 ezrelékre csökkent, s az egészségügyi, valamint a népesedési törvény végrehajtása érdekében rekordidő alatt, viszonylag szerény összegből 400 kórházi ágyat építettünk. bizonyítja az egészségügyi törvény jelentős hatását, a szocialista állam gondoskodását válszókerületemnek, a szatmári tájnak egészségügyi fejlődése is. a kicsiny községekben magasszintű a lakosság ellátása, mind a 19 körzeti orvosi állás betöltött, s jól felszerelt kórház, rendelőtintézet szolgálja a gyógyító-megelőző munkát. a fejlődés nagyszerűségét elismerve, s ezekre alapozva úgy látjuk, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a megye népességének érdekében.

- meggyőződésem, hogy beruházások nélkül is javíthatunk a jelenlegi helyzeten. az ésszerűbb szervezés, a szellemi erők racionálisabb kiaknázása, a munkafegyelem javítása, az eredményesebb egészségügyi nevelőmunka egyaránt szolgálja a meglévő intézményhálózat okosabb hasznosítását, a hatékonyabb megelőzést. mindenek feltétele, hogy - a törvény szellemében - az egész társadalom közreműködjön, aktívan résztvegyen a megelőző munkában, az egészségügyi feladatok ellátásában.

- meggyőződésem, hogy az oktatási intézményekben kell a hatékonyabb egészségügyi megelőzésre nevelni a gyermekeinket, a helyes életmódra tanítani. az egész társadalomnak többet kell tenni azért, hogy a fiatalok sportoljanak, megtanulják a korszerű táplálkozás szabályait, valamint azt is, hogy a rendszeres munka - ételszükséglet. a megelőzés érdekében szükséges javítani az egészségügy és a kereskedelem kapcsolatán is. jelenleg ugyanis az orvos előírja a diétát, ám következik a nagy kérdés: a beteg hol vásárolhatja meg a diétás menüt?

/folyt.köv./ 13.10 rj

-25 -

bkk. 2. / az országgyűlés...14. folyt./rj

- megyénkben 1972-ben 9000, a legutóbbi évben pedig már nem egészen 4000 művi terhességmegszakítás szerepelt a statisztikában. hogy hol tart a háromgyerekes családideál megvalósulása? nem tudom. de azt tudom, hogy zömében nem ott születik több gyermek, ahol biztosított az apróság testi és szellemi fejlődése. ezért is kell nagyobb erőfeszítést tennünk a felvilágosítás, a családtervezés, az egészségügyi nevelés hatékonyságának javítására. helyszínek kínálkoznak például az elhagyott iskolai tantermek, hiszen ezek nagyrészt falvakban, tanyákon találhatóak. megfelelő eligazítással, meggyőzéssel hozzájárulhatunk az alkoholfogyasztás csökkentéséhez is. azt hiszem az ide vágó jogszabályok végrehajtása vonatott: a lehetőségek ellenére a munkahelyek és a társadalmi szervek alig-alig tesznek javaslatot elvonókurára, gyógykezelésre.

a képviselő befejezésül hangsúlyozta: a lakosság egészségügyi kultúrájának további javítása érdekében napirenden kell tartanunk a körzeti orvosi lakások korszerűsítésének, a falvak egészséges ivóvízzel történő ellátásának, a tanyán élők érdekeit szolgáló segélykérő-telefonhálózat teljes kiépítésének kérdéseit.

dr. dévald józsef /borsod m. 2. vk./ kórházi főorvos rend-

kívül fontosnak ítélte, hogy szervezeti intézkedésekkel csökkentésük a kórházakban ma még tapasztalható zsúfoltságot. a gyógyintézetekben elegendő ágy van a betegek gondozásához, a zsúfoltság részben abból adódik, hogy sokhelyütt nem élnek kellően a házi betegápolás lehetőségeivel. pedig a hosszabb ápolásra szoruló, de rendszeres orvosi kezelést és szakszerű gondozást nem igénylő betegek gyógyítása célszerűbb lenne otthon, mint a kórházakban, természetesen ehhez szükséges a házi betegápolási szervezet hatékonyságának növelése is.

körütekintőbb tervezéssel, jobb szervezéssel az intézményhálózat szükséges korszerűsítése is meggyorsítható. olyan tervekre van szükség, amelyek kivitelezése elsősorban hazai alapanyagokból, előregyártott elemekből gyorsan és gazdaságosabban megvalósítható. a tervezésnél - a szakmai integráció szem előtt tartásával - az azonos feladatot ellátó intézmények típusterveinek kialakításával lehetne sokat segíteni. ehhez az építőanyagipari üzemek, házgyárak, egyéb építőipari vállalatok is hosszabb időre felkészülhetnének. így jelentősen csökkenthetők lennének az egyedi tervezésből adódó gondok, gyorsítani lehetne a kivitelezést, s ez végsősoron jelentős gazdasági előnnyel is járna. nemcsak az építkezéseknél, hanem az egészségügyi gépek, műszerek, anyagok tervezésénél, beszerzésénél is szükséges lenne a tipizálás.

/folyt.köv./
13.20 rj

90

bkk. 2. / az országgyűlés... 15. folyt./rj

megyájének tapasztalatairól szólva a képviselő elmondta: területén fokozottabban jelentkeznek az aprófalvas településeken élők egészségügyi és szociális ellátásának gondjai. borsodban 240 olyan település van, ahol a lakosok száma ezer alatt van, és 137 olyan, ahol még az ötszázat sem éri el. az orvosok dolgát e településeken még az is szaporítja, hogy a fiatalok elvándorolnak a városokba és a nagyobb településekre, s a magukra maradt időskorúakról való gondoskodás egyre nehezebb.

végezetül a képviselő arra hívta fel a figyelmet, hogy az egészségügyi hálózaton belül is rangsorolni kell: elsősorban azokat az intézményeket kell - a rendelkezésre álló összegek figyelembevételével - korszerűsíteni, felújítani, ahol egyre nehezebb gondoskodni a jogos igényeknek megfelelő egészségügyi ellátásról. hangsúlyozta azt is: rendkívül fontos az egészségügyben dolgozók emberi, politikai magatartásának formálása, javítása, szakmai tudásuk növelése. szükséges, hogy ez már a családnál, az iskolákban elkezdődjék és az egyetemeken is folytatódjék. az egyetemeken - az oktatás mellett - még nagyobb gondot kell fordítani a szó szoros értelmében vett nevelésre.

/folyt.köv./

13.20 rj

-27 -

1507

bkk. 2. /az országgyűlés... 16. folyt./rj

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk. 2. /az országgyűlés őszi.../ számú hírre:

az 1. folyt. csillag alatti első bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen:

...jelentősen gazdagította, kibővítette a hagyományos...

a 6. folytatás második bekezdése után kérjük a következő bekezdést beírni:

társadalmunk fejlődése lehetővé tette, hogy eltűnjenek, s valóban eltűntek a táplálkozási hiánybetegségek. helyébe egy olyan tényező került, amely ugyan szubjektív, nem mindig kellemetlen, de betegséget előidéző okként nem is elhanyagolható, magyarul: alaposan meghízunk és az európai súlycsoport élvonalába kerültünk.

- a termelés...

a 9. folytatás 1. bek. 1-2. sorában a szöveg helyesen:

...célok elérésének letéteményesei az orvosok, és az...

a 9. folytatás utolsó bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...való együttműködése egyre...

a 11. folyt. 3. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

...nagyon komolyan kell venni, s az illetékeseknek ennek megfelelően kell támogatniuk a ...

a 12. folyt. 4. bek. 10-11. sorában a szöveg helyesen:

...egyenetlen a felszereltség és a műszerezettség...

ugyanezen bek. alulról számított 7. sorában az alkalmasint szó helyett alkalmanként irandó.

x x x

/folyt.köv./

15.00 rj

-28 -

15.00 rj

bkk. 2. / az országgyűlés... 17. folyt./rj

dr.petri gábor /csongrád, 5.vk./ egyetemi tanár a fekvő-el-

látás helyzetét elemezve rámutatott: a nehézségek ellenére kórházaink statisztikai számszerűen is imponálóak: 1978-ban 1.9 millió beteget gyógyítottak, ápoltak. a rendelő intézeteket tavaly mintegy 50 millió esetben keresték fel, a körzeti rendelőkben pedig 45 millióan fordultak meg. az adatokból az olvasható ki, hogy a körzeti ellátásban részesült betegek igen jelentős hányada tovább került a szakrendelő intézetekbe, mert a végérvényes gyógyulását csak ott, vagy később, a legköltségesebbnek számító kórházban találta meg. az ellátásnak ez a rendje súlyosan ellentmond a hatékonyság és a gazdaságosság sürgető kívánalmainak.

- az érem másik oldala: az emberek nem becsülik meg érdeme szerint a társadalombiztosítást, az állam, végső soron a társadalom egésze által nyújtott szolgáltatást, s az „olcsó husnak híg a leve”, vélekedést magukévá téve, gyakran nem is élnek vele. a betegek elégedetlenségének okai eléggé összetettek. általános tapasztalat, hogy minden olyan országban, amelyben az egészségügyi ellátást társadalmasították, a közönség a ráfordítások rohamos növekedése ellenére sem elégedett. az ok: a szocializált egészségügyi rendszer természetesen nem nyújthat intézményes lehetőséget a szabad orvosválasztásra, másrészt sok olyan beteg fordul orvoshoz, aki nem a szó köznapi értelmében beteg, hanem testi panaszai hátterében munkahelyi, családi, szociális konfliktusok húzódnak meg, amelyek orvoslása nem egyszerű feladat. a megoldásból az egészségügy akkor vehetné ki a részét, ha a beteg és az orvosa közti személyes kapcsolatot sikerülne sokkal közvetlenebbé és bensőségebbé tenni.

- a magyar társadalombiztosítási rendszer - bizonyos kétségtelen fogyatékságai ellenére - igen sokat ér. sokkal többet, mint általában gondolnánk. sokezer olyan beteget kezelnek nálunk, akiknek gyógyítása egyéenként 80-100 ezer forintba kerül. nincs olyan korszerű, költséges eljárás, amely elől az arra rászoruló el lennének zárva. közvetlen kapcsolatban lévén ezzel a területtel, sokszor tettem fel magamnak a kérdést: hogyan győzi ezt egy ilyen kicsi és nem is nagyon gazdag ország?! ehhez még azt tenném hozzá, hogy az olykor elhangzó panaszok ellenére való igaz: nálunk a kórházi felvételi várakozási idő a mindennapos betegségek esetén hasonlíthatatlanul rövidebb, mint nem is egy irigylésre méltóan jómódu országban.

/folyt.köv./

15.15 rj

-29 -

16.00 rj

bkk. 2. /az országgyűlés... 18. folyt./rj

-bár az extenzív fejlődés elkerülhetetlen volt a mi viszonyaink között, mégis csak jórészt erre vezethetők vissza a magyar egészségügy alapvető nehézségei. egyenletlen a minőségi teljesítmény: az ellátás helyenként megüti a legmagasabb nemzetközi szintet, másutt alatta marad a megkövetelhetőnek is. az egészségügyi ellátás szocialista jellege megkívánja, hogy a gyógyító-megelőző munka minősége és biztonsága ne függjön attól: valaki az ország egyik vagy másik intézményében részesül-e kezelésben. ugyancsak elengedhetetlen, hogy - lett légyen szó körzetről, rendelőintézetéről vagy kórházról - a beteg olyan ellátást kapjon, amit ott egyáltalában nyújtani lehet. ahol ugyanis egészségről, vagy éppen életről van szó, ott a minőségi engedmény elfogadhatatlan! e minőség jelenti a beteg oldaláról nézve a hatékonyságot, népgazdaság szemszögéből pedig a gazdaságosságot.

- az egészségügy további fejlődéséhez a következő években arra van szükség, hogy az anyagi és a szervezeti hiányosságokat feledtessük. bizonyos, hogy fényűzéstől mentes, pontosan „célzott”, és bővítéssel egybekötött felújítások, az építőipart e munkákra jobban ösztönző intézkedésekre is szükség van. ugyancsak nélkülözhetetlen az egészségügy szervezeti felépítésének ismételt áttekintése, értékelése és szükség esetén - a megszokottól való bátor elszakadás. teljesen egyetértek az egészségügyi kormányzatnak azzal az álláspontjával, hogy az alapellátás, más szóval a beteggel elsőknek találkozók, s vele a legszorosabb tartós kapcsolatban levő orvos ténykedésének a javítására kell törekedni. ezért is nélkülözhetetlen a szocialista egészségügy egyik szervezeti alapelveinek valóraváltása: a kórház és a rendelő intézet szoros, funkcionális egységének megteremtése. a szakorvosi rendelő intézet fenntartása, csakis ott indokolt, ahol ugyanazok az orvosok látják el a kórházban fekvő és a járóbetegét. ez az egyetlen biztos módszer a beteg fölösleges küldözgetésének és a költséges, sokszor kellemetlen vizsgálatok ismétlésének elkerülésére.

/folyt.köv /

15.25 rj

-30 -

16.05.07

bkk. 2. / az országgyűlés... 19. folyt./ um

deutsch erzsébet /baranya m. 2.vk./, a pécsi kesztyűgyár varrónője hangsúlyozta: a fekvőbetegek ellátását szolgáló és különböző felügyelet alá tartozó intézmények hálózata csak állandó jellegű, folyamatos koordinatív vezetéssel tudja megfelelően szolgálni a területi betegellátást. baranyában ezért alakították meg az egészségügyi koordinációs albizottságot, amelyben együtt dolgoznak az érintett terület párt, állami és szakmai vezetőinek felelős képviselői. e területi munka eredményeként a korábbinál zavartalanabb lett a területi betegellátás.

az üzemegészségügyi hálózat fejlesztésének fontosságáról is szólt. baranyában jók - bizonyára másutt is hasonlóképpen megteremthetők, javíthatók - az üzemorvosi munka feltételei. náluk elsősorban annak köszönhető az eredmény, hogy az üzemek, vállalatok az egészségügyi törvény betűjének és szellemének megfelelően anyagilag is messzemenően támogatják ezt az ügyet. különösen példás a mecseki szénbányászati vállalat és a mecseki ércbányászati vállalat segítőkészsége. évek óta a gyakorlatban érvényesíti azt az elvet, hogy „az egészségügy az egész társadalom ügye,,.

az üzemegészségügy kiemelkedő jelentőségű feladata a rehabilitációs tevékenység. baranya számos üzemében jó eredménnyel hozták létre a speciális szakrendeléseket, a harkányi gyógyfürdő kórházban 42-ágyas rehabilitációs osztályt rendeztek be; s - együttműködési szerződés alapján - a nehézipari minisztériumhoz tartozó sikondi szanatórium is kiveszi a részét a rehabilitációs munkából. a hathatós és hosszabb távon is eredményes rehabilitáció azonban nemcsak az üzemek, az egészségügy, hanem az egész társadalom összefogását igényli - hangsúlyozta deutsch erzsébet, és hozzátette: a komplex rehabilitáció kialakítása, koordinálása országos szabályozást igényelne.

a gondok közé tartozik, hogy - a fogszuvasodás nagy elterjedtsége miatt - baranyában még nem megfelelő a lakosság fogászati ellátása, így az ottani 45 ezer iskoláskorú gyermek fogazatának ellenőrzése sem. a nagyobb ipari üzemekben berendezett üzemi fogászati rendelőik korszerűek, jól működnek. kihasználtsági fokuk viszont még nem megfelelő. a megye egészségügyi vezetése most azon fáradozik, hogy ezeket a korszerű rendelőket „nyitottá”, tegye, elsősorban a gyermekek ellátásának javítására. feltétlenül számít ebben a szervezési munkában a nagyüzemek és vállalatok, valamint az egészségügyi kormányzat hathatós segítségére.

/folyt.köv./

- 31 -

15.35/um

16.05.07

bkk 2. /az országgyűlés ....20. folyt./um

szücs gábor /hajdu-bihar m. 12. vk./ az mszmp hajduszo-
boszlói városi bizottságának első titkára el-
mondta: a népesedéspolitikai intézkedések nyomán szűkebb
házában is megnövekedett a születések aránya. ugyanakkor
- részben az egészségnevelő, felvilágosító munka hatásá-
ra - lényegesen csökkent a művi vetélések száma. ez épp ugy-
nagy eredménye az elmúlt éveknek, mint az, hogy hajdu-bihar me-
gyében ma már lényegesen kisebb az országos átlagnál - mindössz-
sze 22 ezrelék a csecsemőhalandóság.

gondot okoz viszont - folytatta a képviselő -, hogy magas
a koraszülések aránya, amelyért elsősorban az anyaságra készü-
lő fiatalok egészségtelen életmódja hibáztatható. nagy a fe-
lelősség azért, hogy egészséges gyermekek jöjjenek a világra.
ezért az eddigieknél is nagyobb figyelmet kell fordítani
az egészséges, fegyelmezett életvitel népszerűsítésére. el kell
éremünk, hogy az emberek még nagyobb felelősséget érezzenek a
felnövekvő nemzedékért.

a megye lakosságának 20 százaléka a nyugdíjasok korosztályá-
hoz tartozik. sokan magukra maradtak, egyedül élnek, nem egy-
szer gondozásra szorulnak. jobban oda kellene figyelni rájuk,
törődni velük, mert sokaknak a magány a legfájdalmasabb gond-
ja. - fejtegette a képviselő, majd javasolta: több munkaalkal-
mat kell teremteni a csökkent munkaképességű dolgozók foglal-
koztatására. közülük sokan ugyanis az életkedvüket nyerik vissza,
ha megfelelő elfoglaltsághoz jutnának.

szücs gábor végül rámutatott: fontos, hogy jobb szerve-
zéssel, felvilágosító munkával, nagyobb társadalmi összefogás -
sal, magasabb színvonalra emeljük az orvosi ellátást. de az is
nélkülözhetetlen, hogy a gyógyítás mellett emberként is többet
és alaposabban foglalkozzanak az egészségügy dolgozói a hozzá-
juk fordulókkal. a termelésnek visszaadott embernek, az élet-
hez jutott újszülöttnél nincsenek forintokkal mérhető érté-
kei. az egészséges ember legnagyobb nemzeti kincsünk, amelyre
vigyázni kell! - mondotta.

/folyt.köv./

- 32 -

15.40/um

16²⁵ 1977

bkk 2. /az országgyűlés ...21. folyt./um

dr. vámos marietta /pest m. 5.vk./ körzeti orvos a vidéki
körzeti orvosoknak a szakmai integrá-
cióba történő bevonására javasolta, hogy a területi kór-
házak osztályainak orvosai és a körzeti orvosok ugynevezett
forgó rendszerben dolgozzanak. ötévenként minden körzeti
orvos három-hat hónapot kórházi osztályokon tölthetne el,
s ez idő alatt a kórházban dolgozó kollégáik, főként a fiatal,
szakvizsga előtt álló orvosok helyettesíthetnék őket. ez
a megoldás nemcsak a szakmai fejlődést segítené, hanem meg-
felelne az új szakvizsga-rendeletnek is, amely szerint
szakvizsga előtt féléves körzeti orvosi gyakorlatot kell tel-
jesíteniük a leendő szakorvosoknak. ebben a rendszerben -
amelyet természetesen csak fokozatosan lehetne kiépíteni -
közelebb kerülnének egymáshoz a kórházban és a körzetben dol-
gozó szakemberek, jobban megismerhetnék - és becsülnék - egy-
más munkáját.

ott, ahol a körzeti orvos nem kapcsolódhat közvetlenül
kórházhoz, vagy kórház-rendelőintézethez, a szakmai tovább-
képzés bázisa az önálló szakorvosi rendelőintézet lehet. -
ez a munkakapcsolat olyan eredménnyel is járna, hogy a kör-
zeti orvos - mélyebb betekintést nyerve a szakrendelések mun-
kájába és gondjaiba - méginkább csak azokat a betegeket kül-
dené szakorvoshoz, akiknek a gyógyulásához feltétlenül szük-
séges a szakmai konzultáció, vagy a magasabb szintű egész-
ségügyi ellátás. ily módon a körzeti egészségügyi szolgálat
az eddiginél többször nyújtana a betegeknek végleges, teljes
ellátást, s csökkenne a kórházak, intézetek forgalma, terhe
is.

a körzeti orvosi hálózat feladatának teljesebb körü-
kibontakozása az orvosok szakmai felkészültsége mellett meg-
felelő felszerelést is kíván. az évek során bebizonyosodott,
hogy a tanácsok sokszor erejükön felül is segítették az
ellátási színvonal emelését, például új központi ren-
delők, kulturált orvoslakások megépítésével. az elkövetkezen-
dő időszak feladata, hogy a meglévő anyagi eszközöket az eddi-
ginél is célszerűbben használják fel. ehhez szükséges, hogy
a tanácsai szakigazgatási szervek fokozottabban konzultálja-
nak a terület egészségügyi vezetőivel, és vegyék figyelembe
szakmai véleményüket.

/folyt.köv./

- 33 -

15.45/um

16³⁰ 1977

bkk 2. /az országgyűlés...22. folyt./um

a képviselő a továbbiakban a rehabilitációról szolt. emlékeztetett arra, hogy 1970 és 1975 között 37 százalékkal növekedett a rokkantsági nyugdíjasok száma. javasolta, hogy az egészségügyi tárca - más illetékes tárcákkal és a szak szervezetek országos tanácsával közösen - készítsen elő egy olyan rehabilitációs törvénytervezetet, amely - a dolgozók, a betegek mindenkori érdekeinek szem előtt tartásával - érdekelte teszi a rehabilitációban a munkáltatót is. közeli-teni kell ugyanis egymáshoz az orvosi és a szociális rehabi- litációt, meg kell teremteni a csökkent munkaképességű dolgo- zók foglalkoztatásának lehetőségét.

dr. faragó margit /szolnok m. 4.vk./, a megyei tanács ----- hetényi géza kórházának szemész or- vosa egyebek között beszámolt arról, hogy bár a tízezer la- kosra jutó kórházi ágyak száma szolnok megyében messze elma- rad az országos átlagtól, saját erőből is igyekeznek a gon- dokon enyhíteni. jó példa erre, hogy megfelelő átszervezés- sel a tüdőbetegek gyógyítására szolgáló ágyakat 30 százalé- kal csökkentették, s így ujszászon sikerült 170 elmebeteg pszichiátriai utógondozó és rehabilitációs ellátásáról gon- doskodni. ugyancsak elmeorvosok osztályt építettek kar- cagon, s így jelenleg 367 elme- idegbeteg ember baját orvo- solhatják a megyében. különösen jelentős ez annak ismereté- ben, hogy 1975-ig ezekről a betegekről csak más megyékben tud- tak gondoskodni.

a megye kórházi ágyainak döntő többsége szolnokon van. a megyeszékhelyen - több ütemre tervezve - jelentős kórház- bővítéshez láttak hozzá. ennek első eredményeként 1976-ban 268 beteg befogadására alkalmas új pavilon kezdte meg műkö- dését, amelyben négy specializált belgyógyászati és egy ugy- nevezett sürgősségi betegfelvételi osztály kapott helyet. a fejlesztés második üteme 1981-ben fejeződik be 400 új ágy és a hozzá csatlakozó központi diagnosztikai egység átadásá- val. végül úgy számítják - s ez már a harmadik ütem - hogy a felszabaduló kórtermekben, betegszobákban lehetőség nyílik majd egy reumatológiai, s egy krónikus utókezelő osztály megszer- vezésére.

/folyt.köv./

- 34 -

15.50/um 17. ^{er}

17

bkk 2. /az országgyűlés ....23. folyt./um-rj

a magasabb színvonalu, hatékonyabb betegellátás és a mun- ka szervezettségének javítása érdekében szolnokon elsőként hoz- ták létre az országban a sürgősségi betegfelvételi osztályt. a betegellátásnak ez az új szervezeti és működési formája lé- nyeges változást hozott nemcsak a betegekről való gyorsabb gondoskodásban, hanem a kórház egyéb osztályainak munkájában is: ennek az új módszernek az a lényege, hogy a betegek foga- dását, vizsgálatát egy helyre összpontosították, a belgyó- gyász, a sebész és traumatológus együtt dolgozik, az orvoslás- ra várókat együtt és azonnal a nap minden órájában kezelésbe vehetik. ezzel egyidejűleg a kórház sebészeti, traumatoló- giai, urológiai és belgyógyászati osztályain a sürgősségi ambulancia megszűnt. így a sürgős esetek gyógykezelése ezeket az osztályokat nem terheli, e részlegekben a munkarend, az or- vosok, nővérek munkaideje jól tervezhető, a megtakarított idő az osztály betegeinek előrelátóbb gyógykezelésére, kivizsgálá- sára fordítható. az eddigi tapasztalatok azt mutatják, bevált ez az új szervezeti forma.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk. 2. /az országgyűlés őszi ülészsaka../ kiadásunk 2. bek. 6.sorától a szöveg helyesen:

...brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, győri imre, a központi bizottság titkára. jelen voltak...

x x x

/folyt.köv./

16.00 rj 17. ^{er}

-35 -

17

bkk. 2. / az országgyűlés... 24. folyt./rj

koltay nándorné /veszprém m. 4.vk./ a herendi porcelán-

gyár porcelánfestője az egészségügy fejlesztésének veszprém megyei eredményeiről adott számot. az előrelépés nyomán az ellátás mennyiségileg és minőségileg is nagyot javult, ám az is igaz, hogy a fejlődéssel együttjáró újabb gondok megoldása egyre nagyobb erkölcsi és anyagi erőfeszítést igényel.

- a városokban élő gyermekek szakosított alapellátását gyakorlatilag megoldottuk veszprém megyében, s ez a következő évek fontos feladata a községekben is. nehézségeink persze akadnak, különösen a gyermekfogászat területén. az egészségügyi kormányzat erőfeszítése - a fogorvosképzés mennyiségi növelése - csak szűkös feltétele a ma már népbetegségként számon tartott fogszuvasodás megelőzésének, illetve gyógyításának. hogy az valóban eredményes lehessen, e téren még számos nevelő, felvilágosító feladatot kell megoldanunk.

- javasolom, hogy a 14-18 évesek egészségügyi ellátása is kapjon a jövőben nagyobb figyelmet. a gyermekek, az ifjúság egészségének megóvására, bizonyos - a későbbi életkorban jelentkező - betegségek megelőzésére és gyógyítására ugyanis az iskolaérettségi és pályaalakalmassági vizsgálatok elégtelenek. éppen ezért fontos lenne az iskolaegészségügyi ellátás olyan rendszerének megteremtése, amely elsősorban a megelőzéssel járulna hozzá a jelenleginél mind fizikailag, mind lelkiileg teherbíróbb, s általában erősebb ifjúságnemzedék felnövekedéséhez.

a fekvőbeteg-ellátásról a következőket mondotta a képviselő: a színvonalas ellátás megyénkben - a már elért eredmények ellenére - csak hosszabb távon valósítható meg. a megye gazdasági fejlődésének ütemével nem tudott lépést tartani a kórházi fejlesztés. a megye 2.844 ágya 11 kórházban található. ezen intézmények átlagéletkora 110 év, s az átlagba számít az ajkai 550 ágyas korszerű kórház éppúgy, mint az 1947-ben munkásszállóból kialakított várpalotai 97 ágyas intézmény. a sok kis kórház olyan történelmi örökséget jelent, amelynek felszámolása - anyagi lehetőségek híján - még hosszú ideig tart. a tovább lépést nehezíti az is, hogy a kórházzal rendelkező települések lakossága ragaszkodik a meglévő kis intézményekhez, és ez bizonyos szempontból érthető is. nehezen látják be azt, hogy az anyagi erő központosított felhasználása, a kórházak megfelelő szakosítása az egyetlen járható út, s ez az egész lakosság érdekét szolgálja.

/folt.köv. /

16.05 rj

18.35

-36 -

bkk. 2. / az országgyűlés... 25. folyt./rj

koczmann ferencné /győr-sopron m. 6. vk/ körzeti ápolónő

elsősorban a tervszerű fejlesztéssel magyarázta megyéje egészségügyi ellátásának eredményeit. az egészségügyi törvény megalkotása óta kialakították a szakorvosi ellátás megfelelő formáit. megépültek, illetve a mostani tervidőszak végére elkészülnek a kórházi háttérrel működő szakorvosi rendelők. több új profillal gazdagodott a megye egészségügyi hálózata, speciális gondozók, laboratóriumok kezdték meg működésüket, s közülük nem egy regionális feladatot is ellát.

a munkások egészségvédelme kapcsán elmondta a képviselő: szoros és példaszerű együttműködés alakult ki náluk az üzemegészségügyi és a közegészségügyi szolgálat között. úgy fejlesztették a két hálózat létszámát és műszerezettségét, hogy alkalmas legyen az ipari és mezőgazdasági dolgozók munkahelyi ártalmainak felderítésére és - korszerű vizsgálati módszerek alkalmazásával - megelőzésére. sajnos, az együttműködés továbbfejlesztését gátolja, hogy az üzemorvosi állások 15-20 százaléka betöltetlen. rendszeresek az üzemegészségügyi és a köjál-ok közös alkalmassági és szűrővizsgálatai, s az utóbbi években győr-sopron megyében nem fordult elő megelőzhető foglalkozási betegség.

ugyanakkor gondot okoz, hogy csak néhány nagyobb gazdaságban biztosított megfelelően a mezőgazdaság dolgozóinak üzemorvosi ellátása. elsősorban az állami gazdaságokban lenne szükség főállású üzemorvosokra, a termelészövetkezeti teendők ellátására pedig a körzeti orvosokat kellene felkészíteni, hogy ismerjék a mezőgazdaságban jelentkező ipari ártalmak megelőzésének módszereit.

a gyógyítás szakmailag az egészségügy feladata, ugyanakkor a megelőzésben fokozottabban kell támaszkodni az olyan társadalmi tényezőkre, mint az egészséges életmódra nevelés, az egészség megőrzése, az egyén felelőssége önmagával, a családdal és a munkahelyi közösséggel szemben - mondotta végezetül a képviselő.

/folyt.köv./

16.30 rj

18.35

-37 -

bkk. 2. /az országgyűlés... 26. folyt./rj

csapó jánosné /tolna m. 7. vk./, a simontornyai bőrgyár

igazgatóhelyettese elmondta, hogy tolna megye nem tartozik a rosszul ellátott területekhez, bár az egészségügyi hálózaton van még mit javítani. hozzászólásában mégis inkább a gyógyítómunkának pénzt nem igénylő „emberi” oldalával foglalkozott. az alapellátással, a körzeti orvosi tevékenységgel kapcsolatban fejtette ki, hogy a gyógyításban semmilyen medicinával nem pótolható, ha a beteg érzi a doktor személyes figyelmét, odaadását. ezt mindenki, aki orvoshoz fordul, joggal várja el, s erre kellene még jobban ösztönözni a fiatal, leendő orvosokat is.

feltette a kérdést: vajon mi az oka annak, hogy a körzeti orvosi rendelésen csökkent, a szakrendelőkben pedig jelentősen megnőtt a betegforgalom. úgy vélte: vannak esetek, amikor a körzeti orvos is megfelelő lenne a szakrendelésre irányított beteg ellátására. lehet, hogy e jelenség mögött szakszerűtlenség, bizonytalanság is meghúzódik. kérte az egészségügyi minisztert: fordítsanak még nagyobb figyelmet az egészségügyi alapellátás javítására. így például a falvakban működő körzeti orvosi rendelőkben „írnökök”, helyett feltétlenül szükség lenne asszisztens nőket alkalmazni, s ezzel az ellátás szakszerűségét növelni.

várhelyi józsef, /zala megye, 9. vk./ a zalai erdő- és

fafeldolgozó gazdaság igazgatója elmondotta: a megye egészségügyi vezetése nagy gondot fordított arra, hogy az alapellátás színvonalát tovább emelje. ennek érdekében a körzeti orvosi rendelőköt a hatékonyabb ellátáshoz szükséges gyors-diagnosztikai felszerelésekkel, a fogászati rendelőköt pedig korszerű fogászati kezelőgépekkel látták el. a progresszív ellátás elvének következetes érvényesítésével, hogy a betegek a legrövidebb idő alatt jussanak el arra az ellátási szintre, ahol a gyógykezelésükhöz szükséges feltételek megnyugtatóan biztosítottak.

/folyt.köv./

16.45 rj

18.35

-38-

L

bkk. 2. /az országgyűlés... 27. folyt./rj

zala megye gyógyszer-ellátottsága jó, annak ellenére, hogy még esetenként előfordul: hiányzik egyik-másik medicina. a hálózatfejlesztés tervszerű; 1976. júliusától új gyógyszerraktár működik, így megoldható a kötelező készlettartás is. a közforgalmu gyógyszertárak elmúlt két évi forgalma az országos átlag körül alakult, 9, illetve 10 százalékkal növekedett. kedvező viszont, hogy idén, az első félévesztendőben forgalomba hozott gyógyszerek értéke már nem éri el az 1978. első félévét. ezt a megye egészségügyi vezetése a gyógyító-megelőző ellátásban dolgozók összehangoltabb, fegyelmezettebb tevékenységének, a gyógyszerterápiás bizottság konzultatív ellenőrző munkájának, valamint a gyógyszertári központ intézkedései hatásának tulajdonítja. zala megyében az illetékes egészségügyi szervek jól gazdálkodnak a rendelkezésükre álló, tőkés importból származó gyógyszerekkel is. lelkiismeretes és fegyelmezett munkájuk eredményeképpen ezek a gyógyszerek azokhoz kerülnek, akiknek feltétlenül szükségük van rá.

sokat javult zala megye egészségügyi munkaerőhelyezete az utóbbi időszakban. az orvos-ellátás jobbításának fontos állomása volt a zalaegerszegi megyei kórház kijelölése oktató kórházzá, a pécsi orvostudományi egyetem medikusai számára. az országos helyzethez viszonyítva lényegesen kedvezőbb a kép az egészségügyi szakdolgozók tekintetében is: az engedélyezett állásoknak csak 0,7 százaléka üres. ezt elsősorban a megyében folyó tervszerű képzéssel tudták biztosítani. az ellátás javítása, a szolgáltatások hatékonyságának emelése érdekében a megye egészségügyi vezetése növelni kívánja kórházainkban a gazdasági, műszaki jellegű egyetemeken végzetek számát is - mondotta várhelyi józsef.

szalai istvánné /vas m. 3.vk./, a szombathelyi pamutipari

vállalat szövőnöje elmondta; a megye lakosságára is igaz, hogy nemcsak igényli a gondoskodást, hanem segíti is az egészségügyi célok megvalósítását. erre bizonyíték, hogy az utóbbi néhány évben megközelítette az 50 milli forintot annak az anyagi hozzájárulásnak, társadalmi munkának az értéke, amellyel a megye lakói, dolgozó kollektívái gyarapították önzetlenül a területet.

/folyt.köv./

16.55/um

18.35

- 39 -

L

bkk 2. /az országgyűlés .....28. folyt./um

a társadalmi összefogás, az egészségügyi dolgozók és a tanácsok áldozatos munkájának eredményeként vas megye lakosságának egészségi állapota egyértelműen jónak minősíthető. a csemőhalandóság arányszáma például 16,3 ezrelékre csökkent. az is örömdetes, hogy javarészt megyei eszközökből és az országos főhatóságok segítségével vas megyében kiemelten kezelhették a gyógyvizek egészségügyi hasznosítását. ennek szép példája bük fürdő dinamikus fejlődése, a sárvári sósvizek gyógyvízzé nyilvánítása, mesteri, valamint borgáta növekvő forgalma.

elismerésreméltó a megyeszékhely gyermekorvosainak gondozói munkája, a falun élő orvosok közéletisége, az egészségügyben dolgozók többségének áldozatvállalása, hivatástudata, emberszeretete. munkájukkal valóban kiérdemelték a társadalom elismerését. megnyugtató, hogy a megyében az utóbbi időben nem történt kirívó egészségügyi etikai vétség és csökkent az anyagiasság is. ma már arra is nagyobb figyelmet fordíthatnak, hogy javuljon a munkahelyi légkör, a beteg és az orvos kapcsolata pedig még jobban megfeleljen a szocialista humanizmus elveinek.

végezetül átfogó vizsgálatot javasolt annak megállapítására: mi az oka annak, hogy az egészségügyi szakközépiskolában érettségizetteknek alig több mint a fele vállalja a betegség melletti szolgálatot, miközben az egészségügyi szakiskolák végzős növendékeinek ennél lényegesen nagyobb a hivatástudata.

dr. páll István /fejér m. 11. vk/, a mém kutatási és szakoktatási főosztályának vezetője elmondotta, hogy az állategészségügy is eredményesen teljesíti a törvényből reá háruló feladatokat. az elmúlt években például számos, nagy kárt okozó fertőző betegséget sikerült jelentősen visszaszorítani vagy teljesen felszámolni.

/folyt.köv./

- 40 -

17.00/um

18.35
H

bkk 2. /az országgyűlés ....29. folyt./um

a gümőkór még alig egy évtizede esztendőnként egymilliárd forintnyi veszteséget okozott az állattenyésztésnek. sőt, fertőzési forrást jelentett nemcsak az állattenyésztésben dolgozókra, hanem - a tejtermékek révén - a fogyasztókra is. ma ez a betegség már eltűnőben van, befejezés előtt áll az ország szarvasmarha-állományának teljes tbc mentesítése. ugyancsak jelentős eredmény, hogy a nagyüzemi tehenészetek csaknem 90 és a sertéstelepek több mint 50 százaléka brucella-mentes. a háziállatok között gyakorlatilag megszűnt a veszélyesség.

napjainkban megnövekedett az élelmezés-egészségügy jelentősége, az állatról emberre terjedő betegségek jelentős része ugyanis élelmiszerek, ételek útján jut az emberi szervezetbe. miként számos más országban, hazánkban is működik egy jórészt állatorvos-szakemberekből álló élelmiszer-higiénikus szakgárda, azzal a céllal, hogy az ellenőrző szakszolgálat keretében a közegészségügyet szolgálja. munkájuk elsődleges célja az ember egészségvédelme. feladataik sokrétűek, részint mert az iparszerű állattartásban új betegségek jelentkezhetnek, részint mert a kémiai anyagok használatával az élelmiszer-eredetű ártalmak lehetséges köre is kibővült.

az egészségügyi és az állategészségügyi szolgálat között zökkenőmentes az együttműködés. mind hatékonyabb a munkakapcsolat az állatról emberre áterjedhető betegségek diagnosztizálásával foglalkozó intézmények között, s együttműködnek a kutatók is. eredményes és nemzetközi szinten is elismert például a veszetheg- és az influenzakutatás. az oktatás területén szaporodó magas színvonalú „tapasztalatcserék”, is hozzájárulnak ahhoz, hogy a közegészségügy és az állategészségügy többnyire névtelen, de legfontosabb katonái - a gyakorló orvosok és állatorvosok - minél jobban megértsék és támogassák egymást a közös ügy, az ember egészségének megvédése érdekében.

az országgyűlés szerdai ülése - amelyen az elnöki tisztelet felváltva apró Antal, Péter János, és Raffai Sarolta töltötte be - ezzel véget ért. a parlament őszi ülészsaka csütörtökön az egészségügyi miniszter beszámolója fölötti vitával folytatódik.

/folyt.köv./

x x x

17.07/um

18.45
H

- 41 -

parlament

bkk 2. /az országgyűlés .....30. folyt./um

a szerdai ülés eseményei dióhéjban:

a képviselők elfogadták az ülészak tárgysorozatát, majd dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter tartotta meg beszámolóját.

a hozzászólók:

dr. pesta lászló /budapest, 5. vk./, a magyar vöröskereszt budapesti szervezetének elnöke, az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának elnöke,

molnár endre /budapest, 58. vk./, az mszmp budapesti bizottságának titkára,

gulyás emilné /szabolcs-szatmár m., 20. vk./, a hnf megyei bizottságának titkára,

dr. dévald józsef /borsod m., 2. vk./, kórházi főorvos,

dr. petri gábor /csongrád m., 5.vk./, a szegedi orvostudományi egyetem rektora,

deutsch erzsébet /baranya m., 2. vk./, a pécsi kesztyűgyár varrónője,

szücs gábor /hajdu-bihar m., 12. vk./, az mszmp hajduszentoszlói városi bizottságának első titkára,

dr. vámos marietta /pest m., 5. vk./, körzeti orvos,

dr. faragó margit /szolnok m., 4. vk./, a megyei tanács vb.hetényi géza kórházának szemorvosa,

koltay nándorné /veszprém m., 4. vk./, a herendi porcelángyár porcelánfestője,

/folyt.köv./

- 42 -

17.20/um

18.45
E

L

parlament

bkk 2. /az országgyűlés....31. folyt. /um

koczmann ferencné /győr-sopron m. 6. vk./, körzeti ápolónő,

csapó jánosné /tolna m. 7. vk./, a simontornyai bőrgyár igazgatóhelyettese,

várhelyi józsef /zala m. 9. vk./, a zalai erdő- és feldolgozó gazdaság igazgatója,

szalai istvánné /vas m. 3. vk./, a szombathelyi pamutipari vállalat szövőnöje és

dr. páll istván /fejér m. 11. vk./ állatorvos, a mém kutatási és szakoktatási főosztály vezetője.

x x x

az ülészak első napjáról tudósítottak: gordon judit, győri margit, deregán gábor, kárpáti miklós, mélykúti attila és tóth ferenc.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk. 2. /az országgyűlés.../ hirre.

a 17. folyt. első sorában a képviselő beosztása helyesen: ...egyetemi tanár, a szegedi orvostudományi egyetem rektora...

a 19. folyt. 2. bek. első-második sorában a szöveg helyesen: ..fontosságáról is szólt a képviselő. baranyában jók...

a 20. folyt. 3. bek. ötödik, hatodik sorában a szöveg helyesen : ..több munkaalkalmat kellene teremteni a csökkent...

ugyanezen bekezdés utolsóelőtti sorában a szöveg: ...az életkedvüket nyernék vissza...

/folyt.köv./

17.25 rj

18.45
E

-43 -

L

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés... 32. folyt./rj

a 25. folyt. első sorában a képviselő foglalkozása helyesen: körzeti ápolónő /tehát nem orvos/

a 26. folyt. utolsó bek. 7.-8. sorában a szöveg: ...következetes érvényesítésével érhetjük el, hogy a betegek...

a 30. folyt. 4. bek. dr. pesta lászló képviselő országgyűlési funkciója helyesen: az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának elnöke.

/mti/

-.-

17.30 rj

18.45
h

-44 -

l

bb.54. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1979. szeptember 26-án 14 órától zárásig

p e

1979. szeptember 26.

22. elhunyt bábli józsef
  23. példamutató egyezmény
  24. magyar-szovjet napok
  25. ülést tartott a bőripar
  26. koszoruzás
  27. abc-áruház
  28. 106. születésnap
  29. buchenwald
  30. szállítási bizottság ülése
  31. muzeumi hónap
  32. makói gumigyár
  33. közlemény
  34. a mály vezérigazgatósága közli
  35. nógrád megyei vezetők
  36. végső bucsu pátzay páltól
  37. helyreigazítás
  38. kitüntetés
  39. czimer józsef
  40. kitüntetések
  41. a mahart közli
  42. puja frigyos elutazott
  43. hazánkba látogat a görög miniszterelnök
  44. szabó ervin könyvtár
  45. francia küldöttség érkezése
  46. kalkán mátyás
  47. barátsági nap
  48. leszerelési hét
  49. tot elnökség
  50. maróthy lászló
  51. időjárásjelentés
  52. budapesti művészeti hetek
  53. ismét működnek a telefonok
  54. hírjegyzék
- /mti/
21.05/p

-.
-31-
v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy
henczi erzsébet

210
MK